

4. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8 Sk)

24. LEDNA 1999

Z obsahu:

**Důstojnost – základ
lidských práv**

Poselství Jana Pavla II.
k Světovému dni
míru 1999
– strana 2 –

**Svatý Tomáš
Akvinský, učitel
duchovního života**

– strana 4 –

Dětská přání

Sv. Řehoř Naziánský
– strana 6 –

Osobní modlitba

Sestra Marie
Oderissa Knechtlová
– strana 7 –

Odvaha k modlitbě

– strana 8 –

Modlitba v bibli

– strana 10 –

**Boží shovívavost
s roztržitou modlitbou**

Sv. Augustin
– strana 10 –

Svědectví jedné matky

Bílá kronika...
– strana 12 –

Síla modlitby

J. Stovell, známý
americký vědec, byl
původně ateista...
– strana 12 –

Sv. Tomáš Akvinský

Důstojnost – základ lidských práv

Náboženská svoboda srdcem lidských práv

5. Náboženství vyjadřuje nejhlubší aspirace člověka, popisuje jeho světový názor, formuje jeho vztahy k druhým: pokud jde o podstatu věcí, dává člověku odpověď na otázky po pravdivém smyslu bytí v rovině individuální i společenské. Náboženská svoboda určuje tedy samo srdce lidských práv. Toto právo je do té míry nenarušitelné, že vyžaduje dokonce přiznání svobodného rozhodnutí člověka o změně náboženství, když mu to ukládá jeho svědomí. Každý člověk je totiž povinen jít za všech okolností za hlasem vlastního svědomí a nemůže být nucen, aby jednal proti němu.⁽⁶⁾ Proto není dovoleno nikoho nutit k přijetí určitého náboženství za žádných okolností a z žádných důvodů.

Všeobecná deklarace lidských práv uznává, že náboženská svoboda zahrnuje také právo projevat veřejně své náboženské přesvědčení buďto individuálně, nebo společně s druhými, formou veřejnou, nebo soukromou.⁽⁷⁾ Přesto existují dnes na světě místa, kde není uznáváno právo shromažďovat se z kultovních důvodů, anebo je toto právo přiznáno pouze vyznavačům jednoho náboženství. Takové závažné narušení jednoho ze základních lidských práv je zdrojem nesmírných utrpení pro věřící lidi. Jestliže nějaký stát přiznává zvláštní postavení jednomu náboženství, je třeba zajistit, aby to nepřinášelo újmu jiným náboženstvím. A přesto je všeobecně známo, že v některých zemích jsou jedinci, rodiny i celá společenství z důvodu vyznávajícího náboženství diskriminováni a vytlačováni na okraj společnosti.

Nesmíme také pomlčet o jiném problému, který je nepřímo svázán s náboženskou svo-

bodou. Mezi společenstvími a národy s rozdílným přesvědčením a s odlišnou náboženskou kulturou vznikají občas napětí, která pod vlivem silných emocí přecházejí do násilných konfliktů. Použití násilí ve jménu vyznáváné víry je pošlapáním zásad, které hlásají všechna největší náboženství světa. Podobně, jak potvrdili již vícekrát různí představitelé náboženských společenství, i já připomínám, že násilí nemá nikdy v náboženství žádné opodstatnění ani neprobouzí autentické náboženské pocity.

Právo účasti

6. Každý občan má právo účastnit se života své společnosti: toto přesvědčení je dnes všeobecné. Toto právo však ztrácí svůj smysl, jestliže demokratické procesy jsou zbaveny účinnosti různými druhy protekce a projevy korupce, které nejen že stěžují legální podíl na výkonu vlády, ale neumožňují ani rovnoprávné požívání společných dober a sociálních služeb. Může docházet k volebním machinacím, které mají zajistit vítězství určitým stranám či kandidátům. Je to urážka demokracie, která s sebou přináší vážné důsledky, protože občané mají nejen právo, ale i odpovědnost za účast ve společenském životě: pokud se jim to neumožňuje, ztrácejí víru v možnost skutečné účasti a vstupují do role trpné rezignace. Rozvoj zdravého demokratického systému se tak stává prakticky nemožným.

V poslední době se podniklo mnoho akcí, které měly zajistit svobodné volby v zemích, ve kterých se uskutečňuje bolestný přechod od určité formy totality k demokratickému systému. Jakkoliv takové záměry mohou být účinné v některých výjimečných situacích, přece nelze připustit, aby se rezignovalo na úsilí vytvářet mezi občany takové společné platformy

přesvědčení, díky kterým mohou být nakonec zmařeny všechny pokusy o zmanipulování demokratických procesů.

V rámci mezinárodního společenství mají národy a lid právo účastnit se procesu rozhodování o věcech, které často zásadně mění jejich způsob života. Technický charakter určitých ekonomických problémů působí, že existuje tendence omezovat debatu na toto téma do úzkých kruhů, což vyvolává nebezpečí, že se sdruží politická a finanční vláda v rukou malého počtu zájmových skupin, které pak řídí státy. Směřování ke společnému dobru národního i mezinárodního společenství vyžaduje, aby se i v ekonomické sféře činně prosazovala práva všech lidí účastnit se rozhodování o věcech, které se jich týkají.

Obzvláště těžká forma diskriminace

7. Jedna z nejdramatičtějších forem diskriminace spočívá v tom, že se určitým etnickým skupinám a národnostním menšinám upírá právo existovat jako zvláštní společenství. Uskutečňuje se to jejich postupnou likvidací nebo brutálním přesídlováním a také pokusy vymýtit jejich etnickou totožnost tak, aby přestaly být odlišitelné. Je možné mlčet tvář v tvář tak závažným zločinům proti lidskosti? Nesmí se šetřit úsilím, aby se skoncovalo s podobnými zvrátnostmi, nedůstojnými člověka.

Kladným znamením, které svědčí o větší ochotě států uznat svůj závazek při ochraně obětí podobných zločinů a jejich prevenci, je iniciativa, které se ujala nedávno diplomatická konference Spojených národů: zvláštní rezoluce potvrdila statut Mezinárodního soudního tribunálu, který má posuzovat a trestat genocidu, zločiny proti lidskosti a zločiny války a agrese. Tato nová instituce, pokud se bude opírat o správné právní zásady,

může se přičinit o to, aby se postupně na celém světě zajistila účinná ochrana lidských práv.

Právo na seberealizaci

8. Každá lidská bytost má určité vrozené schopnosti, které se musejí rozvíjet. To je podmínkou pro plnou realizaci lidské osobnosti a její nezbytnou integraci do sociálního prostředí, ve kterém žije. Proto je třeba zabezpečit nezbytné vzdělání těm, kteří stojí na prahu života: od toho totiž záleží jejich budoucí štěstí.

Pochopitelný nepokoj vyvolává v tomto ohledu skutečnost, že v některých oblastech, které patří k těm nejchudším na světě, stává se získání vzdělání stále nedostupnějším a obtížnějším zvláště na úrovni základního školství. Někdy to vyplývá z hospodářské situace země, která nedovoluje, aby se učitelům vyplácela mzda. V jiných případech vzniká dojem, že prostředky jsou určeny spíše na realizaci prestižních projektů a na střední vzdělání, zatímco chybí prostředky na základní školství. Když se možnost vzdělání omezuje a upírá se především dívkám, vytvářejí se diskriminační struktury, které mohou ovlivňovat charakter celkového společenského rozvoje. Může tak dojít k rozdělení světa podle nového kritéria: na jedné straně budou státy a lidé, kteří mají přístup k nejmodernější technice, na druhé straně zase jedinci, kteří disponují velmi omezenými znalostmi a dovednostmi. Jak je zřejmé, takové rozdělení jedině prohloubí už tak příkré ekonomické kontrasty, které existují nejen mezi státy, ale také uvnitř států samých. Profesní vzdělávání a formace musí být zařazeny na první místo jak v programech rozvojových zemí, tak v projektech obnovy městských i venkovských regionů hospodářsky rozvinutějších.

Pokračování na str. 4

Poslové světla

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Oni hned opustili síť a šli za ním

Dříve než se seznámíš s posvátnými texty, které ti matka Církev předkládá tuto neděli, otevři své srdce Duchu svatému s prosbou, aby tě připravil k přijetí radostné naděje, která je v nich pro tebe připravena.

Ačkoliv vidíš kolem sebe záplavu pohanství a tvá duše se trápí při pohledu na lid, který chodí ve tmě, prorokův hlas ti ukazuje, jak velice Bůh touží po tom, aby se tento smutný stav změnil. Lid, který hledal svou radost mimo Hospodina, připravil si místo radosti tíživé jho, a ti, kteří mu slibovali ráj na zemi, projevili se jako otrokáři. Nastává však čas, kdy obyvatelům temné země vstává světlo.

Chceš-li být svědkem prvopočátku této proměny, odeber se do zpohanštělé Galileje, kterou Ježíš učinil východištěm své spasitelské misie. Z jeho prvních kázání poznáváš, že není jiné cesty ke světlu a k radosti než ta, kterou již předtím kázal jeho Předchůdce. Ačkoliv jeho slova ukazovala cestu ke spáse, nelíbila se mocným. Ale Ježíš neustupuje od nevyhnutelného požadavku. Je naprosto nezbytné činit pokání. Vyhlídka, že budou zbaveni jha, které je tíží, by měla být dostatečným důvodem, aby otevřeli své oči blahodárnému světlu. Nedostává se ti pravé radosti, kdykoliv raději chodíš ve tmě a nechceš ji hledat tam, kde skutečně je. Co znamená pokání, které Pán požaduje? Znamená radikální obrat smýšlení, návrat do otcovského domu, odkud jsi vyšel, než jsi začal bloudit zpohanštělou krajinou, obrat, při kterém cítíš hlubokou bolest, že jsi dával přednost tmě před světlem, lži před pravdou, otroctví před svobodou.

Těch, kterým je třeba přinést osobně uzdravující výzvu k pokání, je mnoho. Pán potřebuje pomocníky, aby zkrátil lidem dobu otroctví a tmy. Koho si vybere? Začíná s prostými, těžkou prací ztvrdilými muži, kteří nikdy nepomysleli na to, že budou hlasateli evangelia. Zní to povzbudivě a symbolicky, že mají být rybáři lidí, ale jaká je jejich skutečná kvalifikace pro nové poslání? Všimni si, že to nejdůležitější, co Ježíš očekává v prvním okamžiku od budoucích hlasatelů radikálního obratu, je jejich vlastní radikální obrat: Vybírá si právě ty, kteří jakmile uslyšeli Ježíšovo pozvání *Pojďte za mnou, hned opustili loď i svého otce a šli za ním*. Všechny své dosavadní hodnoty a jistoty bez váhání vyměnili za jedinou jistotu, a tou je Pán. Nej-

důležitějším kvalifikačním předpokladem Ježíšova učedníka je tedy bezvýhradná ochota následovat svého Pána a Mistra. Dáš-li se mu zcela k dispozici, on sám se postará o to, jak si tě vychovat a jak využít tvých předností i tvých slabostí pro šíření Božího království.

V tomto rozhodném obratu ke Kristu je však třeba důsledně vytrvat. Jen pokud každý učedník naslouchá Kristu, budou všichni stejně usuzovat a stejně smýšlet. Jak vidíš z druhého čtení, je tu nebezpečí, které poznali již prvotní křesťané. Pavlova vážná starost o jednotu není aktuální jen v Korintě. Není možno mluvit o budování Božího království tam, kde Kristovi učedníci nejsou zajedno, protože místo radostné zvěsti hlásají raději své vlastní slovní moudrosti. Roztržky a rozdělené tábory jsou neklamným znamením, že na Kristovo místo se tlačí lidská troufalost, která pak jako nákaza zachvacuje celou obec. Pavel také výstižně označuje, co je příčinou takového neblahého stavu: je to odklon od Kristova kříže.

Kříž, který je nástrojem Pánovy smrti a symbolem jeho oběti, je také znamením věrnosti Ježíšových učedníků, kteří jej nemohou následovat jinak než s křížem. Jakmile se však začneš rozhlížet po světě a ztratíš z dohledu Krista, začne se ti zdát, že tvůj kříž je k neunesení a Ježíšova výzva nesplnitelná. Tak je Kristův kříž zbaven své působivosti. Všechny ty slovní moudrosti nejsou ve skutečnosti nic jiného než lidské pokusy o uhlazení výmluvy, které mají zdůvodnit vlastní selhání v následování Krista. Ti, kterým se takové moudrosti líbí, protože se jim také hodí jako výmluvy, rádi to uvítají, a tak se nesmíš divit, že jedni drží s Kéfou a druzí s Apollem a přitom všichni zapomněli, že mají držet s Kristem. Není to jen Galilea pohanů, která naléhavě čeká na pokání a obrácení, ale i Boží lid může zabloudit do tmy a místo kříže brát na sebe znovu jho a hrbít se pod bodec otrokáře.

Proto o to více důvěřuj v Hospodina, ať se vzmuží tvé srdce.⁽¹⁾ Dnes více než jindy platí Hospodinovo slovo, že *všechn lid uvidí veliké světlo*. Vyhledej neprodleně Pána a obnov své rozhodnutí opustit všechno a všechny, vzít zpět svůj kříž a dále jít jen za Ježíšem. Je s tebou všude tam, kde slovem a životem nahrazuješ slovní moudrosti autentickým evangelium Božího království.

Všemohoucí věčný Bože, dej, ať jednáme tak, jak se ti líbí, abychom oplývali dobrými skutky.⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Srov. resp. žalm 27

⁽²⁾ Vstupní modlitba

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 8,23b–9,3

V první době ponížil Hospodin zemi Zabulon a zemi Neftalím, v poslední době však oslaví Mořskou cestu, kraj za Jordánem, Galileu pohanů. Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vstává světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvětšuješ radost; veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plešají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jařmo, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů.

2. čtení – 1 Kor 1,10–13,17

Napomínám vás, bratři, jménem našeho Pána Ježíše Krista: Buďte všichni zajedno a ať nejsou mezi vámi roztržky. Stejně usuzujte a stejně smýšlejte. Lidé z Chloina domu mi totiž o vás oznámili, moji bratři, že se mezi sebou hádáte. Mluví o tom, že každý z vás říká (něco jiného): „Já držím s Pavlem!“ „Já zase s Apollem!“ „A já s Petrem!“ „Já s Kristem!“ Je Kristus rozdělen? Copak byl za vás křižován Pavel? Nebo jste byli ve jménu Pavlova pokřtěni? Neposlal mě totiž Kristus křtít, ale kázat radostnou zvěst, a to ne nějakou slovní moudrostí, aby Kristův kříž nebyl zbaven působivosti.

Evangelium – Mt 4,12–23

Když Ježíš uslyšel, že byl Jan (Křtítel) uvězněn, odebral se do Galileje. Opustil Nazaret, šel a usadil se v Kafarnau při moři v území Zabulonově a Neftalimově, aby se naplnilo, co bylo řečeno ústy proroka Izaiáše: „Země Zabulonova a země Neftalimova, u moře, za Jordánem, Galilea pohanů, lid, který žil v temnotě, uviděl veliké světlo; světlo vzešlo těm, kdo sídlili v krajině stínu smrti.“ Od té doby začal Ježíš hlásat: „Obrátte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Když se ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí.“ Oni hned nechali síť a následovali ho. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry, Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť. A povolal je. Oni hned nechali loď i otce a následovali ho. Ježíš pak chodil po celé Galileji, učil v jejich synagogách, hlásal evangelium o (Božím) království a uzdravoval mezi lidem každou nemoc a každou chorobu.

Svatý Tomáš Akvinský, učitel duchovního života

Především ze spisů týkajících se spirituální teologie je možno konstatovat, že v životě svatého Tomáše můžeme najít mnoho náznaků, které dosvědčují, že to, co napsal ve svých dílech o svatosti, sám dokonale uskutečňoval. Potvrzují nám to spolehlivá svědectví jeho životopisců⁽¹⁾ i výsledky nového životopisného bádání.⁽²⁾ Francouzský znalec sv. Tomáše Torrell poznamenává v obsáhlém životopisu sv. Tomáše: »Tomáš původem z jižní Itálie přinesl si již z rodného domu konkrétní a hluboce zakořeněnou zbožnost...« Svědkové v jeho kano-nizačním procesu často a rádi opakují, že Tomáš byl hluboce kontemplativní člověk, ponořený do modlitby.

I bez těchto svědeckých vyprávění je možno s určitou jistotou vystihnout tři **zvláštnosti Tomášovy modlitby**.

První je těsné **spojení modlitby a studia**.⁽³⁾ Modlitba a rozjímání jsou prameny veškerého jeho intelektuálního života, takže Maritain může u Tomáše hovořit o »svatosti inteligence«. To se projevuje i v jedné epizodě,

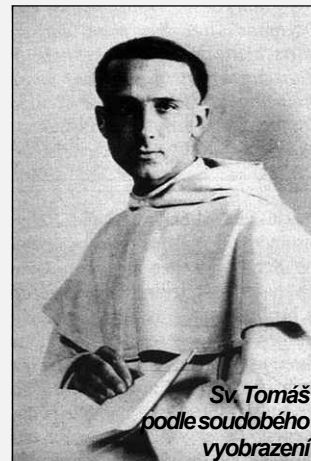
kteřou nám vypráví sv. Kateřina Sienská. V jednom vidění jí Spasitel řekl: »Podívej se na slavného svatého Tomáše! Jak šlechetný je to duch, zcela oddaný patření na moji pravdu. V ní našel nadpřirozené světlo a vlité vědění; proto dostal tento dar více pro svou modlitbu než pro své studium.«⁽⁴⁾

Druhou charakteristickou vlastností je **hluboká úcta k Eucharistii**. Toto Tomášovo specifikum nepotřebuje žádné další důkazy. Existence jeho vynikajících textů k slavnosti Těla a Krve Páně, nesených hlubokou meditací a zbožností, a slova, která nám předal v posledních modlitbách k Nejsvětější Svátosti, hovoří samy za sebe.

Třetí, s druhou velice těsně související, je **uctívání Kříže**. »Když je Tomáš zobrazován v modlitbě nebo v extázi, pak je to vždy před křížem nebo před oltářem, liturgickým symbolem Krista.«⁽⁵⁾ Osvětluje to zvláště výmluvně jedna tradovaná legenda. Sv. Bonaventura se zeptal Tomáše: »Odkud čerpáš toto nadlidské vědění?« Sv.

Autor vyzvedává ve svém článku některé méně známé stránky velkého teologa a filozofa Tomáše Akvinského, především jeho význam jako učitele duchovního života.

David Berger ukazuje, že sv. Tomáš byl také osobně hluboce zbožný, kontemplativní a do modlitby ponořený člověk. Základními rysy jeho teologie duchovního života jsou podle autora orientovány teocentricky v tom smyslu, že všechno vychází z Boha a zase se k němu vrací. Jako druhou charakteristiku Tomášovy teologie duchovního života označuje »fascinující vyrovnanost zdánlivých protikladů«, tedy mezi řádem stvoření a řádem milosti, mezi kontemplací a aktivitou. Konečně poukazuje autor na aktuálnost tomistické teologie duchovního života, která nás může vysvobodit ze »zajetí duchem času« a obrátit zpět k věčnosti. Dr. David Berger se narodil r. 1968 a po studiích ve Würzburgu, Kolíně a Dortmundu je středoškolským profesorem v oboru náboženství.

Sv. Tomáš podle soudobého vyobrazení

Tomáš údajně ukázal na kříž a řekl: »Z této knihy jsem se naučil mnohem více než ze všech ostatních.« S tímto třetím bodem souvisí zřetel, který není možno přehlédnout, a tím je **liturgická zbožnost** sv. Tomáše.⁽⁷⁾ Příznačné je zde to, o čem nám vypravuje Tocco, věrohodný životopisec sv. Tomáše: »Často bylo možno vidět sv. Tomáše, když v kompletáři postní doby zpíval verš: *Nezavrhuj nás v době stáří, když mizí mé síly*, jak je přímo uchvácen zbožností a zalitý slzami, které takřka tryskaly z očí na jeho zbožné tváře.«

Vzhledem k mystice mají u Tomáše velký význam jeho vytržení (abstractio mentis), která byla byla ke konci jeho života stále častější. Ta dosáhla svého vrcholu ve známém odmlčení na konci jeho života. Bartoloměj z Capuy vypráví o jedné zvláštní proměně svého učitele během mše svaté na svátek sv. Miluláše 1273. »Po této mši již nic nepsal ani nediktoval. Dokonce se zbavil všeho psacího náčiní (...) Na otázku překvapeného Reginalda, který

nemohl pochopit, proč Tomáš ukončil své dílo, prý Mistr odpověděl: „Už nemohu.“ Na novou otázku dostal Reginald tuto odpověď: „Nemohu. Všechno, co jsem napsal, mi připadá jako sláma ve srovnání s tím, co jsem spatřil.“⁽⁹⁾

Není sporu o tom, že při tomto odmlčení se jednalo o mystické mlčení, které bylo odpovědí světce na extatické zření vlité od Boha. Když se mu jednou dostalo tohoto vlitého nazírání, které je posledním předstupněm před blaženým patřením (visio beata), je pochopitelné, že takřka bezprostřední blízkost onoho nestvořeného absolutního zcela jednoduchého světla, ve kterém se spojují v jednom prameni všechny božské dokonalosti, nejlvdnější Boží milosrdenství s neúprosnou spravedlností a absolutní svobodou, stalo se pro andělského učitele nemožným vrátit se k spleťtým a komplikovaným závěrům scholastické metody a k vytvořené teologii.⁽¹⁰⁾ Jeho duchovní zrak již není zrakem nočního ptáka, který má své panství v diskursivní temnotě

Důstojnost... – pokračování ze str. 2

Jiným základním právem, jehož realizace je podmínkou pro dosažení důstojné životní úrovně, je právo na práci. Cožpak je možno bez práce získat obživu, oděv a střechu nad hlavou, zajistit si lékařskou péči a uspokojit tolik jiných životních potřeb? A přece nezaměstnanost je závažným současným problémem: pustošivý fenomén nezaměstnanosti se týká velkého počtu lidí ve všech částech světa. Je tu zvláště naléhavá nezbytnost, aby všichni, zvláště ti, kteří vykonávají politickou a ekonomickou vládu, starali se všemi možnými prostředky o řešení tohoto tak bolestivého problému. Není možno ustrnout

na nouzových, tak jako tak nezbytných opatřeních pro případ ztráty práce, nemoci nebo jiných okolností, které se vymykají z možnosti kontroly jedince⁽⁶⁾, nýbrž je nutno usilovat o to, aby nezaměstnaní mohli převzít odpovědnost za svůj vlastní život a zbavit se ponižující závislosti na systému sociálních podpor.

Pokračování příště

Poznámky:

⁽⁶⁾ Srov. 2. vat. koncil. deklarace o náboženské svobodě *Dignitas humanae*, 3

⁽⁷⁾ Srov. čl. 18

⁽⁸⁾ Všeobecná deklarace lidských práv čl. 251

časnosti a je oslepen jasem slunce, nýbrž je to zrak orla, který tak krouží ve výši kolem slunce, že se zdá, jako by věčně tiše stál, protože se již nechce odtrhnout od nevyčerpatelné plnosti božského světla.⁽¹¹⁾

Základy spirituální teologie ve spisech sv. Tomáše

Ačkoliv není pochyb o existenciálním kontaktu Tomáše s Bohem, on sám v celé své teologické tvorbě se nikdy nedal strhnout k tomu, aby psal sám o sobě, o svých mystických zkušenostech, tak jak se o to dnes často snaží vypravěčko-životopisná teologie. Tak jako v celém jeho teologickém konceptu, tak ani tam, kde zpracovává základní otázky teologie duchovního života, není pro něho východiskem vlastní já, člověk a jeho potřeby. Je na hony vzdálen tomu psát »dějiny své duše«. Nepředstavuje žádnou psychologizující asketiku toho, co se sluší, literární druh, který od dob osvícenství až do našeho století přizpůsobovaný vždy znovu duchu doby vulgárně zaplavuje teologický knižní trh.

Nikoliv! Prvním základem tomistického duchovního života je objektivní **bohostřednost**⁽¹²⁾, která nejdříve zcela odhlíží od člověka a o všem »pojednává ve světle Boha«. (Summa I, 1, 7) Všechno vychází z Boha a všechno se k němu vrací v témže zlatém kruhu. (Jan od sv. Tomáše) Jen věčný Bůh definitivně, teologicky a zcela vážně stanovil, co je člověk, jen z věčnosti je možno stanovit, jaký význam to pro člověka má, když vlastní časná dobra. Spirituální teolog musí myslet vždy »odshora« (Jak 3, 13): od odvěkých v nitru Trojice existujících počátků, které pokračují v čase jak ve stvoření, tak pro stvoření uskutečněném omilostnění a tvoří tak jednotu řádu stvoření a řádu vykoupění. Tento těsný svazek mezi přirozeností a milostí má za následek,

že člověk je bezvýhradně orientován a podřízen milosti, že člověk, i když sám o sobě je neschopen takového nazírání, přece nakonec teprve při patření na Boha tváří v tvář nachází své dokonalé naplnění a svůj věčný cíl. Tento cíl vyvolává v člověku hlubokou touhu po onom patření, které mu jeho Stvořitel a Omilostnitel dal do vínku jako naději; současně je však stále přítomno vědomí, že je sám ze sebe naprosto neschopný jakýmkoliv vlastními silami toho dosáhnout. (Tomisté tomu říkají *desiderium naturale ex se inefficax* – přirozená touha, která je sama o sobě neúčinná; to je třeba mít stále na mysli, abychom si uvědomili, jaké nedorozumění je v často opakovaném axiomu: kdo dělá všechno, co je v jeho silách, tomu Bůh neodepře svou milost.)

Tato existující a přirozenými silami nepřekonatelná propast mezi tužbou a schopností získala skrze pád do hříchu a Kristův vykupitelský čin nový rozměr: Nyní si je člověk definitivně vědom své nedostatečnosti a nezbytnosti očekávat všechno od Boha; na druhé straně díky vykupitelskému činu Ježíše Krista může také doufat, že spoluúčastí na jeho utrpení ve svátostném životě Církve se může postupně stát spoluúčastníkem daru patření na Boha. Vědomí člověka o své vlastní nemožnosti a vědomí velikosti Boží moci je základem základů pravé teologie duchovního života: »K jaké hloubce pokory musí vést tato nauka, k jak vytrvalé modlitbě, k jaké odevzdanosti a naději, k jaké vděčnosti a důvěře v Boží lásku, to nám říkají spolu se sv. Tomášem mystikové, kteří přišli po něm.«⁽¹³⁾

V této souvislosti vystupuje zřetelně do popředí další rys spojený s bohostředností tomistické spirituality: je zcela **charitologická**,⁽¹⁴⁾ tj. zcela založena na **učení o milosti**, která již ve stavu putování na této zemi

MODLITBA SV. TOMÁŠE PO MŠI SVATÉ

Vzdávám ti díky, svatý, všemohoucí, věčný Bože, že jsi mne, svého nehodného služebníka, bez mých zásluh a jen pro vznešenost svého milosrdenství ráčil nasýtit drahocenným Tělem a Krví tvého Syna, našeho Pána Ježíše Krista. A prosím tě, aby toto svaté společenství mi nebylo k odsouzení a k trestu, ale zárukou spásy a odpuštění. Kéž je výbrojím mé víry a štítem dobré vůle. Kéž vyplní mé neřesti, ukončí mou žádostivost a vášně a rozmnoží mou lásku a trpělivost, pokoru a poslušnost a vůbec všechny ctnosti; ať mě chrání proti nástrahám mých nepřátel viditelných i neviditelných, ať utiší moje tělesná i duševní hnutí; ať mi dá pevně spočinout v jediném a pravém Bohu a zajistí mi štěstí a smrt. A prosím tě, abys mě přivedl k té nevýslovné hostině, kde jsi se svým Synem a Duchem svatým pravým světlem, dokonalým nasycením, věčnou radostí, plností blaženosti a dokonalým štěstím. Skrze téhož Krista Pána našeho. Amen.

je reálným počátkem patření na Boha, ke kterému dojde v nebi. V jejím středu jsou současně vedoucí témata pro duchovní život (získané – vlité ctnosti a vlité patření, vztah mezi askézí a mystikou), je zde pevné přesvědčení sv. Tomáše a jeho školy o harmonické jednotě absolutní nezaslouženosti a současně nejvyšší přiměřenosti milosti: »Svatý Tomáš obdivuhodně hájí na jedné straně nadřazenost milosti nad naší přirozeností a na druhé straně jejich vzájemnou harmonii. Ale dodává: Tato harmonie je pravdou teprve tehdy, když se přirozenost **očistí umrtvováním a křížem** (...) Obdivuhodným vyrovnáním těchto tak odlišných vlastností, absolutní nezaslouženosti a nejvyšší přiměřenosti milosti vede nás sv. Tomáš k té nejvyšší,

opravdové a pravověrné mystice...«⁽¹⁵⁾

To nás vede k třetí důležité charakteristice spirituální teologie sv. Tomáše: k celostní **analektice** (B. Lakerbrik), tzn. fascinující vyrovnanosti zdánlivých protikladů a dualismů: řádu stvoření a řádu milosti; duše a těla; osoby a společenství; kontemplace a aktivity; přirozené logiky a nadpřirozeného tajemství. To všechno se zde dokonale rozlišuje, ale nikdy neodděluje. Spíše mezi nimi existuje ta nejjemnější hierarchicky vyvážená rovnováha a teprve ona staví oba prvky na jejich nejvlastnější místo, a tak je přivádí v jejich samostatnosti k jejich platnosti. Milost stojí vždy nekonečně nad přirozeností (»Cena jedné jediné milosti

Pokračování na str. 6

překračuje o nekonečno všechna stvořená dobra,« říká sv. Tomáš, Summ. I-II, 113,9 ad 2), duše je mnohem drahocennější než tělo, kontemplace má vyšší hodnotu než aktivita. A přece druhý z prvků ani při své podřízenosti není nikdy prvním prvkem zotročen, nýbrž ve svém vlastním smyslu oživen, posílen, a tak přiveden k platnosti.

K aktuálnosti tomistické spirituální teologie

Krátká úvaha o některých aspektech mystické teologie v tomistickém myšlení ukazuje přesvědčivě, jak aktuální je právě v dnešní době tento druh duchovního života. Při tom se nejedná o nějakou plochou současnou aktuálnost (to by znamenalo zaměňovat aktualitu s módou), nýbrž o současnost nesoučasného⁽¹⁶⁾. To znamená: Učení svatého Tomáše a jeho škola se jeví pro naši dobu nikoliv jako nějak přizůsobená, nýbrž v naší době době přímo exploduje, vytrhuje nás z našeho pohodlného a nebezpečného zajetí du-

chem doby a vede nás k věčnosti. Tak se může stát pravou alternativou v bezradnosti doby. V tom spočívá šance pro plodnou renesanci tomismu v 21. století: tomistický teocentrismus (bohostřednost) představuje dokonalý protiklad antropocentrismu (člověkostřednost) rahnerovské proveniencie, který bohužel namnoze určuje teorii a praxi Církve a duchovně duševní život mnoha lidí. Apoštolát, který vyvěrá z nazírání a nadpřirozeného Ducha, by mohl udělat konec despektu ke zbožnosti zaměřené na Boha, kterou nahradil požadavek seberozvoje skrze psychologizujícím způsobem převrácené evangelium (Drewermann). (S rafinovaným psychologizujícím antropocentrismem se setkáváme např. u Anselma Grühna. Pozn. překl.)

S Piem XI. bychom měli volat ke všem současníkům:

Ite ad Thomam – Jděte k Tomášovi!

*Der Fels 1/99
Překlad IŠ-*

Poznámky:

¹ R. Garrigou-Lagrange, *Mystik und christliche Vollendung*, Augsburg 1926, 36.

² J. P. Torrell, *Saint Thomas d'Aquin, maître spirituel*, Feiburg 1996; k tomu: D. Berger, *Rez.*, in: *FKTh 14* (1998), 69-71; 1. Bunnenberg, *Leben in Freundschaft mit Gott – Spuren von Mystik bei Thomas von Aquin*, in: *Geist und Leben 71* (1998), 395f; H. Urs von Balthasar, *Thomas und die Charismatik*, Einsiedeln 1996; L. Maidl, *Desiderii interpret. Genese und Grundstruktur der Gebets-theologie des Thomas von Aquin*, Paderborn 1994 a Holger Dörnemann, *Freundschaft als Paradigma der Erlösung*, Würzburg 1997.

³ J. P. Torrell, *Magister Thomas*, Freiburg 1996, 296.

⁴ Kateřina Sienská: *O poslušnosti*

⁵ Torrell, *Magister*, 300.

⁶ Podle: Garrigou-Lagrange, *Mystik*, 385.

⁷ Srov. Berger *Der hl. Thomas von Aquin und die Liturgie*, in: *W K 27* (1997) 76-84.

⁸ W. de Tocco, *Das Leben des heiligen Thomas von Aquin* (Ed. Eckert, Düsseldorf 1965), s. 124.

⁹ Torrell, *Magister*, 302.

¹⁰ Srovn.: D. Berger, *Die letzte Schrifte des heiligen Thomas von Aquin*, in: *FKTh 14* (1998), 221-230.

¹¹ Srov. In Met. II, I (286): „Mag auch das Auge des Nachtvogels die Sonne nicht sehen: es schaut sie dennoch das Auge des Adlers.“ K tomu: J. Pieper, *Thomas von Aquin*, Frankfurt 1957, 109-110.

¹² Torell, *Maître spirituel*, 496, 499-500.

¹³ Garrigou-Lagrange, *Mystik*, 43.

¹⁴ Torrell, *Maître spirituel*, 71-86, 498.

¹⁵ Garrigou-Lagrange, *Mystik*, 43.

¹⁶ Srovn. L. Scheffczyk, *Theologie und Moderne*, in: *FKTh 13* (1997), 289

Dětská přání

Sv. Řehoř Naziánský

Při modlitbě bychom neměli být jako děti, které se neptají, zda jejich nápady jsou uskutečnitelné. Protože ještě nedospěly k plnému užívání rozumu, představují si nejrůznější věci, které pokládají za štěstí: bohatství, svatby, královskou korunu... Nežřídka si představují, že žijí tak, jak jim to jejich pošetilá fantazie představuje. Některé jsou ve své hlouposti ještě směšnější a chtěly by prolomit hranice přirozenosti... Kdo se v životě ve svých plánech dává vést nikoliv užitek, ale fantazií, je nepochopený a nešťastný zároveň, má totiž drahocenný čas blouzněním, místo aby myslel na něco užitečného. Stejně bláznivě jedná každý, kdo při modlitbě nemyslí na prospěch své duše, když žádá Boha, aby se řídil jeho myšlenkami a přáními, které vzešly z jeho náruživosti. Jenom brebentí, když se modlí, aby se Bůh stal poskokem jeho lidské hlouposti. Na příklad: Někdo se blíží ve své modlitbě k Bohu. Aniž by pomyslel na vznešenost nebeské moci, zneuctívá nekonečný Majestát svými pozemskými požadavky. Nebo představme si takový příklad: Král ohlásí, že chce rozdělovat bohatství a pocity. A přijde ke králi poddaný, který pokládá za nejčinnější hliněný hrnec. Místo aby přednesl svou prosbu, žádá od krále, aby mu z hlíny udělal nějakou věcičku, kterou má ten ubožák v hlavě. Kdo se modlí bez rozumu, počíná si jako blázen. Místo aby se pozvedl k vznešenosti Dárce, nutí nebeský Majestát, aby sestoupil k nízkosti lidských vášní. Neočekává uzdravení svých chorobných sklonů od toho, kdo zná jeho srdce. Vůbec si neuvědomuje, k jakému zhoršení by došlo, kdyby se s Boží pomocí uskutečnila jeho přání. Nechybí mnoho, aby zvolal: »Moje vášně by se měly probu-

dit i v tobě, Bože, měl bys sdílet se mnou moji zlobu!« V lidských rozepřích nastávají situace, že člověk se nemůže spojit s jedním, aniž by sdílel jeho nepřátelství k druhým. Kdo chce pohnout Boha k nevraživosti vůči svým nepřátelům, žádá jej, aby se hněval spolu s ním. Zapřadá Boha do situace, aby propadl lidským vášním. Podobně to platí, jestliže kdo dychtí po slávě a ve své pýše se

žene stále výše, kdo ve sporu by chtěl dosáhnout všech výhod, kdo by chtěl být vítězem ve sportovním zápole, získat slávu na divadelních prknech, anebo je pominutý vášněmi mládeže: všichni přednášejí Bohu své prosby ne proto, aby byli uzdraveni od své vnitřní nemoci, nýbrž aby se jejich nemoc ještě více prohloubila. Pokládali by to pro sebe za neštěstí, kdyby se jejich pozemská přání neuskutečnila. A tak opravdu blábolí, když naléhají na Boha, aby se stal podporou jejich duševních slabostí. A co více, oni žádají Boha, aby se dal vést protichůdnými důvody, to znamená, že má být k někomu tvrdý, aby druhému projevil přátelskou vlídnost. Prosí, aby byl laskavý k nim, a bezcitný a neúprosný vůči jejich nepřátelům. Jak bláhové je takové blábolení!

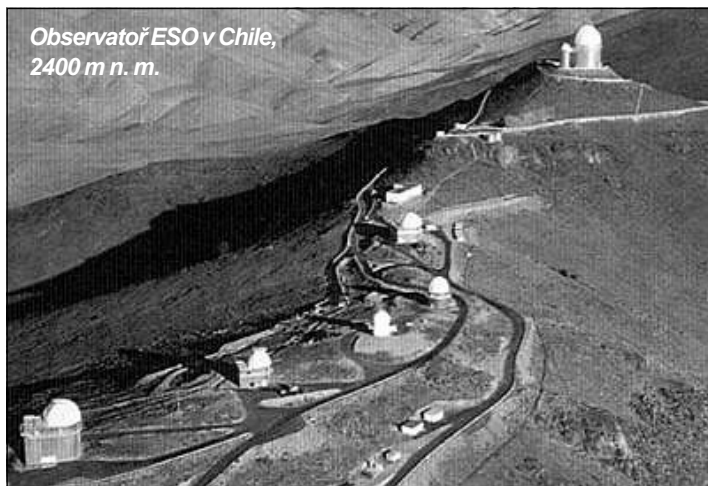
Osobní modlitba

Vztah duše k trojjedinému Bohu se projevuje především v modlitbě. Ta je již ze své podstaty návratem k onomu světu, k nadpřirozenému, k božskému. Tak má své kořeny v tajemstvích víry, především v tom, které si člověk vybere za tajemství svého života. To pak je jádrem modlitby, ať už je soukromá nebo veřejná, vnitřní nebo ústní. Bez svého středu je modlitba pouze zvukem a zdáním, bezživotnou formou. Životnost naší modlitby závisí na vnitřním životě v nás, na míře naší účasti na božském životě. Tímto životem je pak sám Duch svatý, který nám byl dán. On je to, kdo se v nás modlí nevýslovnými vzdechy. (Řím 8,26) Podívejme se blíže na skutečnost této závislosti našeho ducha na Duchu, který v nás přebývá.

Šíře vnitřního zraku

Kdo se chce skutečně modlit, obrací svůj vnitřní zrak k nadpřirozenému. Chce vést rozhovor s osobami »jiného světa«. Proto otevírá svůj vnitřní zrak, svou nadpřirozenou

Duch, Duch Otce a Syna, musí probudit zálibu v modlitbě, musí vyvolat zájem a tak rozvinout lásku srdce, o které sv. Terezička říká: »Boha milujeme správně teprve tehdy, když jej milujeme jeho láskou.« To uznávali vlastně všichni světci. V mod-

Observatoř ESO v Chile,
2400 m n. m.

Lidský zrak nestačí na to, aby mohl vidět nadpřirozeno. Je třeba nový zrak...

schopnost vidění, a obrací tak celý svůj zájem k tomu, jehož chce oslovit. Toho však lidský duch sám ze sebe není schopen. Lidský zrak nestačí na to, aby mohl patřit na nadpřirozeno. Toto je první poznání, o které chce člověk prosit. Potřebujeme tedy ve skutečnosti **nový zrak**. Jedině *Duch zkoumá Boží hlubiny*. (1 Kor 2,10) Proto není tato nová schopnost vidění nic jiného než právě sám Boží Duch. Když Kristus říká *Beze mne nemůžete dělat nic*, je tomu třeba rozumět doslova: jeho

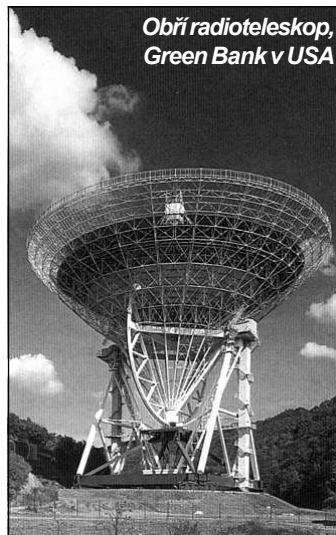
litbě se tedy nejedná v první řadě o naše konání. Jde spíše o to poznat, že se jedná o úplnou závislost na Duchu svatém. Co je to platné, když řekneme slepému: »Otevři své oči?« Stejně tak by byla nemožná modlitba bez nového zraku. Čím však je tento nezbytný nový orgán vidění? Božský Duch Otce a Syna, který v nás přebývá a dává nám trojí nové »oko« skrze dary **moudrosti, rozumu a vědění**.

Moudrost je poznání, že i Ducha svatého můžeme vidět jen v Duchu svatém. Bůh nám

dal svého Ducha svatého, abychom poznali to, **co** nám to dal... On je tedy zrakem, který patří na sebe v Otci a Synu. Jakou milostí, jakým darem je Duch pro nás skrze svou moudrost! Jen v jeho světle vidíme světlo. Když se Duch svatý stává naším vhladem (rozumem), otevírá pohled naší duše, abychom mohli vidět, *kde* tento Duch přebývá. S ním může duše patřit do Božího nitra, do nejdůvěrnější niternosti, a to v míře, v jaké je rozvinuta tato nadpřirozená schopnost zrání. V přirozeném stvoření proniká člověk k vnitřní podstatě věcí, když mu *vědění* poskytuje svůj zrak jako duchovní dar. Pak se všechny bytosti, malé i veliké, stávají podnětem k modlitbě. Pak nahlíží na stvoření, na všechno pozemské a pomíjející jako na přetvořené v jas. I smysl jednotlivých věcí se stává zřejmým a člověk poznává, že všechny věci jsou určeny k odevzdání a k oběti.

Nový teleskop

Člověk, který se modlí, potřebuje pro Boha také nový **sluch**. I ten mu může poskytnout jedině Duch svatý. Pozemšťan je sám od sebe hluchý k řeči, která přichází shůry. Tímto novým sluchem je dar *radý*. Pak se rozvíjí stále citlivější vnímavost pro každé volání milosti. Spravedlnost podle Otcovy vůle přiznává každé situaci **...a nový sluch**

Obří radioteleskop,
Green Bank v USA

radostné »Ano!« Tak se stávají návratem do nitra nejen chvíle samotné modlitby, ale je tím posvěcen celý den se všemi jeho okamžiky. Duše tak dosáhne stavu, o kterém Kristus říká: *Máte se stále modlit a nikdy nepřestávat*. (Lk 21,36) Především je to dar *zbožnosti*, který činí z rukou i úst nástroj modlitby. Ona je tím nejvlastnějším křesťanským *skutkem*. Ona činí z celého člověka modlitbu.

Chval Pána, který všechno tak velkolepě řídí

Ústa se otevírají k šesterému výrazu modlitby. V *klanění* uznává tvor dokonalou závislost na Stvořiteli. Osvědčuje, že všechno obdržel, život tělesný i duchovní, ale především život božský. Tak je člověk zakořeněn v pokoře a na hony vzdálen snaze nějakým způsobem se stavět po bok Bohu jako spolu – existence. Dále otevírá Duch svatý ústa spravedlivého ke *chvále*. Každá Boží vlastnost je skutečně hodna chvály. Jako hodné dítě tvrdí o svém pozemském otci: »Můj tatínek umí všechno!«, tak se duše Božího dítěte pozvedá ke chvále všech vlastností svého Otce. Když se dívá na působení těchto vlastností ve všech viditelných zázracích stvoření, naplňují se jeho ústa chválou, tzn. opěvuje ve stále novém *Benedicite* všechna díla Páně.

Je pak přirozené, že ze všeho toho úžasů se probouzí hluboký pocit *díků*. Ale také stále narůstající *prosebná modlitba* člověka přetváří, protože vždy více poznává svou vlastní nemožnost. Tak se stává jeho nitro široce otevřenou nádobou, ze které ustavičně vystupuje niterná prosba, jedna veliká prosba, jak to všem přibližuje evangelium: *Čím spíše dá Otec svého dobrého Ducha těm, kdo ho prosí*. (Srov. Mt 7,11)

A konečně vede Duch svatý duši ke *smíru*. Kdo má odčiňo-

Pokračování na str. 8

Odvaha k modlitbě

Svatí, které nám Církev dává za vzor, se vyznačují tím, že jejich ctnosti dosáhly tak vysokého stupně, že může být označen za hrdinský. Když čteme jejich životopisy, může se nám někdy zdát, že byli už od samého dětství nadáni takovými vlastnostmi, které je přímo předurčovaly k životu, který se vymyká z rámce průměrnosti. To nás může ovšem také odrazovat nebo přivádět k určité malomyslnosti, že »my na to nemáme«. Je tomu opravdu tak?

Chystám-li se zvednout nějaký náklad, jistě musím brát v úvahu, zda je v mých silách, abych jej unesl. Kdybych své síly přecenil, mohl by můj pokus dopadnout špatně. Chce-li nám někdo svěřit určitý úkol, zvažujeme, pokud nejsme nekritičtí a ješitní, zda máme dostatečné schopnosti, vědomosti a zkušenosti, abychom jej mohli splnit. Člověk, který nás potřebuje, nás může také přeceňovat, protože nás tak dobře nezná. V podoben-

ství o staviteli, který si nespočítal, zda má na to, aby stavbu dokončil, nás na takové riziko upozorňuje sám Pán.

Jestliže nám náš Spasitel ukládá celoživotní úkol: Budte svatí, protože můj Otec je svatý, bere dostatečně v úvahu naše síly a schopnosti? Je tato výzva určena skutečně všem, nebo jen těm, kteří se toho mohou odvážit, jen vybraným jedincům, kteří k tomu mají opravdu potřebné předpoklady?

Osobní modlitba – pokračování ze str. 7

vat všechnu nevděčnost, všechnen chlad a tvrdost srdce, když ne duše, které prosí naplněny dobrým Duchem? Naše modlitba se láskou stává rukou oné lásky, kterou sv. Pavel opěvuje ve své »velepisní lásky«. Byť dobrý, to je opravdová modlitba, tedy jednání podle rčení: »V milovaném bližním potřebuje Miláček tak mnoho věcí!«

Dar síly je jako paže, která křesťana uschopňuje, aby unesl těžká břemena: pronásledování, utrpení všeho druhu až k mučednictví. Obětování života je nejvyšším aktem modlitby, jakému může být člověk vystaven. Ať už se tak děje v každodenní všední sebeobětující lásce, nebo v bolestném zakončení života pro Boha, míra lásky je vždy rozhodující.

Modlitba a život jsou jedno

Sedmý dar, ona bázeň Boží, přetváří současně srdce v člověku, který se modlí. Tak jako krev je vytlačována do všech údů těla, tak oživuje pravá úcta k Bohu každý tep pobožnosti. Bez ní by

byla modlitba prázdným zvukem, s ní však se stává nádobou naplněnou všemi dobrými myšlenkami. Dobrý je jen Bůh a to, co je Boží. Dobrý je jen Duch Otce a Syna a to, co on oděje do myšlenek, slov a skutků. Tato idea celistvosti, že se můžeme modlit jedině v Duchu svatém, je tedy naším základem jak pro životodárnou modlitbu, tak pro život nesený modlitbou. Mezi modlitbou a životem nesmí vzniknout žádná propast. Člověk stojí ve společenství s Bohem jak v modlitbě, tak v práci. Z tohoto hlediska platí pro křesťana jen jediné: **vůle oslavovat Boha**. Právě proto by niterný člověk měl mít něco jako »zlatou nit«, která se táhne celým dnem a každým okamžikem. Zde opět platí výrok: »Pronásleduji myšlenku, až mě začala pronásledovat.« Tato věta se opírá o psychologický »trik«. Je totiž možné, že určitá myšlenka, kterou si znovu a znovu opakují, se nesmazatelně vtiskne do duše. Pak pronásleduje člověka na každém kroku. V našem případě se jedná o šťastné »pronásledo-

Jistě je určena všem, *kdo mají uši k slyšení*. Ten, který nás takto vyzývá, nás zná lépe a důkladněji, než my známe sami sebe. Jemu nemůžeme dokazovat, že na to nemáme. Všechno, co máme, vyšlo z jeho ruky, a když nás vyváděl z nicoty k bytí a k životu, činil tak se záměrem, abychom mohli být svatí. Skutečnost je ovšem taková, že zatím máme opravdu v mnoha ohledech ke svatosti daleko. Je to důvod k malomyslnosti a ke konstatování, svatost není nic pro nás?

Kdybychom chtěli našeho Pána přesvědčovat, že k svatosti nemáme předpoklady, byla by to vlastně kritika jeho stvořitelského záměru. Stavěli bychom se do role »nezdařilých tvorů«, kteří nemohou splnit to, k čemu byli stvořeni. Stvořitel však sám konstatoval, že to, co stvořil, je

dobré. Jakou slávu by mohl mít Bůh z díla, které se nepodařilo?

Neživá a živá příroda kolem nám už jen svou nepředstavitelně dlouho trvající existencí dokazuje, že netrpí nedokonalostí, a tak vytrvale oslavuje Boha. Jsou-li však na světě přesto rozpory, problémy, konflikty a nesrovnalosti, pak je tomu tak především v souvislosti s člověkem, který stojí mezi všemi tvory nejvýše, a tedy by měl nejvíce oslavovat Boha. Ale to, čím jej má oslavovat, je právě ona svatost, ke které jsme povoláni. Pak je ovšem zcela logické, že Bůh je oslaven skutečnou svatostí člověka tím více, čím vzdálenější a nepravděpodobnější byla původně vyhlídka, že se vůbec stane svatým. Zvítězí-li v závodě běžec, se kterým se vůbec nepočítalo a který se původně nacházel někde »na chvostu«, dostane se mu jistě mnohem většího obdivu a slávy než favoritu, který byl stále na prvních pozicích.

Zdá se, že otázka svatosti je v prvé řadě otázkou odvahy přijmout uvědoměle skutečnost, že *každý člověk se má a může stát svatým*. To, že má ke svatosti daleko, nejen že není žádným diskvalifikujícím handicapem, nýbrž právě naopak, je to předpokladem, že může více než kdokoliv jiný oslavit svého Stvořitele. Ta oslava spočívá v tom, že najde v sobě odvahu přijmout dobrovolně a uvědoměle Stvořitelův záměr, že se mu dá natolik k dispozici, aby tak, jako jej z ničeho přivedl k bytí a k životu, jej také přivedl k takové dokonalosti, která bude velkou a náležitou oslavou Boha. Součástí konečné nebeské blaženosti a patření na Boha bude i patření na jeho dílo v nás samých. To, co Bůh vykonal na svých svatých, to, jak je vyvedl z lidské hříšnosti a nicotnosti k dokonalosti hodné Boha, je mnohem větší dílo než stvoření celého vesmíru kolem nás. Jestliže však nekonečný kosmos tvoří bez našeho přičinění, kos-

vání«, neboť tato myšlenka se pak i uprostřed práce proplétá duší a připomíná jí, kde je její nejvlastnější domov. Je zřejmé, že to musí být jasná myšlenka, zrozená z vybraných životních tajemství! Bohatě obtěžkaná radostnými prožitky, stává se tato kratičká myšlenka ustavičným budičkem radosti. Tak může duše často v tichém návratu do svého duchovního vnitřního prostoru obcovat s Bohem a vtahuje ji to stále více a více dovnitř. Tato niternost, tento vnitřní svět je tím jediným, co člověku skutečně patří. Na tomto základě spočívá všechno...

Jednotlivá duše tedy usiluje o zcela osobní kratičkou modlitbu, která se stává její »zlatou nití«. Když ji najde, stává se pro ni velkou úlohou. Chce v tomto krátkém zvolání k Bohu vyjádřit pokud možno všechno, čím je její srdce naplněno: mají v tom být zahrnuty všechny dobré úmysly. Toto přání vyjádřila sv. Gertruda takto: »Ó můj Bože, chtěla bych tě milovat city vesmíru a s rozkoší božskou.«

Ewig 1+2/99, překlad -lš-

mos svatosti chce budovat s naším souhlasem a naší součinností. V tom je pak nejen základ jeho slávy, ale i naší konečné blaženosti.

Proč nemáme často tuto potřebnou odvahu ke spolupráci s Bohem? Tady se přece nejedná o to, že bychom měli sami pozvednout břemeno, na které nemáme dosti sil. Když Ježíš říká, že jeho *břemeno je lehké*, má pravdu a myslí to naprosto vážně. Ne my máme zvedat břemena, nýbrž on. Ale součástí toho břemene jsme my sami. Problém je v tom, že máme strach z toho stavu a z té výše, do které nás chce pozvednout. Kdyby už nyní na samém začátku byl každý dobrý skutek a každá oběť hračkou a samozřejmostí, mohli bychom si libovat v sami v sobě, ale sotva bychom tím oslavovali Boha. Jeho sláva je v tom, že tvoří divy s naší neschopností, že přivádí k obětavosti naši pohodlnost, že přiměje naši zbabělost k hrdinství. On sám udělá v nás všechno to, co jej oslaví, ale za předpokladu, že se mu dáme k dispozici, že přestaneme počítat sami se sebou, že uznáme svou naprostou neschopnost, nemohoucnost a nicotu a odstraníme tak sami u sebe překážky, které mu kladou naše vlastní samolibé ambice.

Cesta ke svatosti však nezačíná rozhodnutím dosáhnout toho, abych jako Maxmilián Kolbe nabídl v extrémní situaci svůj život za bližního. Když se nám zdá, že bychom byli schopni vykonat různé hrdinské skutky, kterými svatí oslavili Boha, nebylo by to znamením naší svatosti, ale spíše naší domýšlivosti. Jestliže se naopak bojíme, že bychom na své cestě za svatostí mohli trpět tak, jak trpěli mnozí svatí, není to ještě doklad naší neschopnosti pro svatost. Je to jen znamení, že jsme slabí lidé, kteří nedozráli do stavu, aby nás Pán mohl připojit i ke svému utrpení. Je to zcela přirozené, že se bojíme utrpení. Ti, kteří s Pánem trpí a obětují se, neči-

ní tak proto, že jsou sami tak silní. Spíše mu dovolili, aby je uschoptil být s ním zajedno i na poli kříže. Oni neprosí Pána, aby se stali takovými, jak si předsevzali. Spíše jej prosí, aby mu nepřekáželi být tím, čím je chce sám mít. Většina našich modliteb je zaměřena k tužbám, aby se splnila naše vlastní, nezřídka nereálná přání, aby byly odstraněny naše problémy, abychom byli zproštěni těžkostí, abychom se měli tak, jak si přejeme. Modlíme se, protože myslíme na sebe a své pohodlí, na své úspěchy, na své aspirace. Když máme pocit, že se nám daří, že všechno probíhá k naší spokojenosti, nezřídka ochabuje i vroucnost a naléhavost našich modliteb.

Ve skutečnosti potřebujeme odvahu k jiné, smělejší modlitbě, ve které nemyslíme na sebe, ale opíráme se o Boha. Co to znamená? Že prosíme ve shodě se slovy *Bud' vůle tvá*, aby se vůle Boží uskutečňovala i v nás a na nás, abychom byli Bohu k dispozici i v tom, co se nám nelíbí, i v tom, čeho se zatím bojíme. Odvážná modlitba prosí s důvěrou, která se plně spoléhá na Boha, protože nepochybuje ani v nejmenším o jeho moci, vedené vždy jeho nekonečnou láskou. Odvážná modlitba vychází z pokorného přesvědčení, že naše nejsmělejší a nejvznešenější představy a plány mohou být docela nicotné a mohou stát v úplném protikladu k mnohem smělejšímu a vznešenějšímu plánu, které má s námi od věčnosti náš nebeský Otec. Pro své vlastní plány máme k dispozici jen své vlastní síly, které jsou a zůstávají silami lidské omezenosti. Pro plán, který má s námi Bůh, jsou k dispozici jeho neomezené možnosti a milosti. Vzdát se toho, do čeho jsme se zamilovali, je vždy spojeno s bolestí, ke které potřebujeme více odvahy, kterou Bůh dá tomu, kdo o ni prosí odvážnými a důvěryplnými slovy *Bud' vůle tvá*, ať je jakkoliv odlišná od naší. Pře-

staneme-li přesvědčovat Boha, aby se nám přizpůsobil a přijal naše plány, a budeme-li místo toho prosit, aby přesvědčil on nás o nevyslovitelné a pro nás často ne právě pochopitelné užitečnosti svých božských plánů, budeme překvapeni, jak rychle nám vyhoví a bude nás postupně vybízet ke stále větší odvaze. Celá plejáda jeho darů, které nám mají být k dispozici, čeká jedině na náš souhlas obdobně, jak na tento souhlas čekala celá Nejsvětější Trojice, aby z Marie, pokorné služebnice, učinila vznešenou cestu, po které Bůh sestoupil k člověku.

Jestliže však tváme na svém, nezbyvá mu, než aby nás nechal sobě samým, abychom ke své vlastní škodě i k nesmírné škodě Církve a světa *si žili podle svých nápadů*. Neprosme, aby se Boží vůle uskutečnila v rámci naší vůle, ale aby se naše vůle ani v nejmenším nepohybovala mimo rámec vůle Boží. Tak to vyjádřila Maria: ať se se mnou stane to, co je Jeho vůle. Nevyslovuje žádné podmínky, žádné výhrady, nevyprošuje si, »hlavně aby to nebolelo«. Bohatý mládenec, který přišel za Ježíšem, měl dobrou vůli, ale neměl odvahy. Polekal se bolesti spojené s odloučením od zamilovaných předmětů. V této zbabělosti neuvěřil, že by mu Pán mohl nabízet více, než co mu dává jeho hojné jmění. Neměl odvahy poprosit, aby mu Pán pomohl překročit tento práh bolesti. Ježíšova vůle se nevěštnala do rámce jeho vůle. Odešel smutný, protože se bál, že bude bez svého majetku smutný. Škoda.

Je-li vůlí Otce, abychom byli svatí, nestojí tomu v cestě žádná jiná překážka než my sami. *Jak se to stane*, může pro nás zůstat tím větším tajemstvím, čím více přesahuje Boží dobrota, moc a milosrdenství všechny naše nejsmělejší představy. To, co potřebujeme srovnat se svým lidským rozumem, není otázka, jak se to stane, nýbrž skutečnost, že se to opravdu

může stát i bez našeho pochopení, ale nikoliv bez našeho souhlasu. Rozhodující tedy není vítězné uspokojení našeho rozumu, ale důvěra naší vůle vyjádřená v pokorné smělosti naší modlitby. Ve skutečnosti je to vítězství Boží milosti, která s námi bojuje s neuvěřitelným Božím taktem, ohleduplností a trpělivostí. Právě proto tato cesta trvá často mnohem déle, než jak bychom si ve své samolibosti přáli a odhadovali.

To, co platí pro modlitbu a úsilí o osobní svatost, platí obdobně i pro úsilí o jednotu a svatost Církve. Nemělo by vstoupit více odvahy i do společných ekumenických modliteb? Křesťané se společně modlí za jednotu, ale vyznívá to nezřídka tak, aby nás mnoho nestála. Jako bychom pouze chtěli dosáhnout toho, abychom se mohli vyrovnat se stavem, že každý tak jako tak setrvává na svém. Přijímáme-li upřímně to, co měl Ježíš Kristus na mysli, když ve velebněšské modlitbě a své »poslední vůli« před svou smrtí prosil Otce, aby *všichni byli jedno*, aby byl *jeden ovčín a jeden pastýř*, pak vyslovujeme ve své modlitbě prosbu o odvážný souhlas, aby náš jediný Pastýř a Král nyní a na nás uskutečnil to, o čem prosil, jak si to přeje, i kdyby se to lišilo od našich dosavadních představ. Modleme se všichni s odvahou, abychom se stali schopni přijmout i to, co se nás dotkne jako nepřijemná, ale nezbytná proměna vedoucí k obnovení jednoty. Rozkoly vznikly upřednostněním lidské vůle a lidských představ. Oprávnou jednotu zajistí jedině obnova původního Božího plánu a záměru. Nebojme se odevzdat do bezpečné náruče Boží vůle. Odložme nepřiznaný strach o to své. Ten, kdo se bez výhrady podřizuje Bohu a jeho záměrům, nikdy neriskuje. Riskoval by ten, kdo si představuje, že by jeho plány a představy se mohly vyrovnat záměrům Božím.

Lubomír Štula

Modlitba v bibli

V Písmu svatém nenajdeme zprávu o tom, jak vznikla modlitba. Styk člověka s Bohem byl něco tak přirozeného, že se o něm od počátku hovoří jako o něčem zcela samozřejmém. A od počátku byl tento styk s Bohem nesen vírou v Boha jakožto osobnost, která člověka nekonečně přesahuje, ale je mu nekonečně nakloněna. Proto Starý zákon neuvádí žádná kouzelná slova, žádná zaříkávání, žádné magické modlitební formule, které by měly přimět Boha k tomu, aby člověka vyslyšel. Tak vyvolený národ převyšuje ostatní kulturní národy starověku nejen svým pojetím Boha, ale také svým životem modlitby. Modlitba se ve Starém zákoně obrací výlučně na Boha (jen Job se jednou dovolává anděla 33,23). Nový zákon se v modlitbě obrací také ke Kristu, který je *štedrý ke všem, kdo ho vzývají* (Řím 10,12).

Církevní otec sv. Bazil Veliký doporučuje: »Modlitby se řídí četbou bible a pozdvihují omlazenou a posilněnou duši, která je již uchválena touhou po Bohu. Dobrá je taková modlit-

ba, která vyvolává v duši živou představu Boha. A Boží přebývání v nás spočívá v tom, že máme Boha v živé paměti. Tak se stáváme Božím chrámem, když naše stálé myšlení na Boha není přerušováno pozemskými starostmi a když duchem neotřásají náhlé výbuchy vášní, nýbrž když prchá přede vším a znovu a znovu se vrací k Bohu, zbavuje se nezdrženlivosti z dráždících vášní, nýbrž věnuje se cvičením, která vedou k ctnosti.« (Z dopisu sv. Řehoři Naziánskému)

Jak mnoho modliteb již bylo vyslyšeno

Nač potřebujeme vyprávět o lidech, kteří obdrželi skrze správnou modlitbu od Boha velká dobrodiní, když máme k dispozici tolik příkladů z Písma svatého? Tak neplodná **Anna** dosáhla tím, jak se s vírou modlila k Bohu, že se jí narodil Samuel, který byl postaven po bok Elímu. (1 Sam 1,9nn) **Ezechiáš**, dosud bezdětný, když se dověděl od Izaiáše, že zemře, modlil se k Hospodinu a byl zapsán do rodokmenu Mesiášo-

va. (2 Kr 20, 1nn; Mt 1,9) Když později Haman vydal nařízení, aby Izrael byl vyhuben, Bůh vyslyšel modlitbu spojenou s postem, kterou přednášeli **Mardocheus a Ester**, a učinil ze svátků, které stanovil Mojžíš, den vítězství a radosti. (Est 3,6nn; 9,2-31) Také **Judita**, která přednesla Bohu v kajícím rouchu svou vroucí modlitbu, přemohla s Boží pomocí Holoferma a »sama jediná hebrejská žena připravila porážku Nabuchodonozorovu domu«. (Jud 13,4nn) **Ananiáš, Azariáš a Mizael** byli vyslyšeni a uprostřed rozpálené pece je ovíval chladný vánek, takže jim plameny neuškodily. (Dan 3,24nn) Také **Daniel** dosáhl svou modlitbou, že Bůh poslal anděla a zavřel tlamy lvům, takže mu neublížili. (Dan 6,18nn) A konečně **Jonáš** neztratil naději ani v útrobách mořské ryby a mohl nakonec přednést své proroctví Ninivským. (Jon 2,2nn)

A co všechno by mohl vyprávět mnohý z nás, když se rozpomene s vděčností na dobrodiní, která mu Bůh udělil. Vždyť duše, které dlouhou dobu dlely v neplodnosti, když si uvědomi-

ly ubohost vlastního rozumu a neplodnost svého myšlení, byly po vytrvalé modlitbě oplodněny Duchem svatým, dostalo se jim spásonosných slov a byly naplněny pravdou. Tisíce nepřátelských sil táhlo proti nám, aby nás zbavily naší víry v Boha, ale kolik to nepřátel bylo modlitbou poraženo!

Origenes
O modlitbě 13,2

Proste a dostanete; hleďte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Mt 7,7

v j v

Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu. Tak to Bůh pro vás chce v Ježíši Kristu. Nezhášejte oheň Ducha.

1 Sol 5,16n

v j v

Vezměte si přílbu spásy a meč Ducha. Při každé příležitosti proste a modlete se, jak vám to vnuká Duch. Buďte v tom velmi bdělí a modlete se za všechny křesťany. Ef 6,17

v j v

Buďte vytvalí v modlitbě, buďte při ní bdělí a vděční.

Kol 4,2

v j v

O nic nemějte starost, ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Fil 4,6

v j v

A tak, bratři, modlete se za nás, aby se slovo Páně dále šířilo a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás. Modlete se, abychom byli osvobozeni od lidí zvrátených a zlých, neboť věřit není dáno všem.

2 Sol 3,1n

v j v

Je totiž jen jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: Ježíš Kristus. 1 Tim 2,5

Sv. Augustin

Boží shovívavost s roztržitou modlitbou

Moji bratři, říkám to jako člověk mezi lidmi: každý ať se zeptá svého srdce bez lichocení. Ať zvaží a podívá se, co všechno se převaluje v lidském srdci, jak dokonce jeho modlitbě překážejí marnivé myšlenky, takže nemůže setrvat u Boha. Myslí, že před ním stojí, ale pojednou samo od sebe uletí a nenachází nic, co by mohlo zabránit jeho roztěkanosti, aby se zastavilo a mohlo být oblaženo před svým Bohem. Taková modlitba se z mnoha podaří sotva kdy.

Proto musíme Boha nazývat trpělivým, že to musí od nás snášet, a přesto čeká na naši modlitbu, aby nás zdokonalil. A když se mu odevzdáme, při-

jímá nás milostivě a věnuje pozornost nikoliv tomu, co děláme nepořádně, ale přijímá to málo, co jsme ani nedokončili. Kdo je mezi námi takový, že by snesl, když chce rozmlouvat se svým přítelem, ale přitom musí vidět, jak on se od něho odvrací a baví se s někým jiným! Anebo se obrátíš na soudce, aby tě vyslechl. Ale najednou, když s ním rozmlouváš, zvedneš se, a začneš žertovat se svým přítelem. Myslíš, že by to snesl? Ale Bůh snáší tolik srdcí prosebníků, kteří myslí na jiné věci.

Tvoje modlitba je rozmluva s Bohem, Bůh k tobě promlouvá. Musíme si však zoufat nad lidským rodem? Máme snad

říct, že téměř každý člověk, kterému se při modlitbě vloudily na mysl myšlenky a přerušily jeho modlitbu, propadá zavržení? Kdybychom to řekli, nevím, zda by nám zbyla vůbec nějaká naděje. Ale protože naše naděje je v Bohu a jeho milosrdenství je veliké, povězme mu: *Potěš duši svého služebníka, neboť k tobě, Pane, pozvedám svou duši!* A jak jsem ji pozvedl? Tak, jak jsem mohl, ze všech sil, které mi dáváš, abych ji, utíkající, mohl polapit. Je to nemoc, že jsem tak roztržitý. Uzdrav mě, Pane, pak zůstanu stát, posilni mě, pak vytrvám.

Z knihy
Výklad žalmů, Ž 85,7

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXVI.

„Ó, já nejsem z Ušlechtilova!“ smála se paní Marie.

„Matka kněze je nejušlechtlejší žena!“ odpověděla paní Iburga.

„Vyšila jsem ti korporál, Heřmane!“ řekla matka po chvíli. „Jde mi to již těžko, moje ruce se třesou a oči již tolik nevidí. Pár stehů je určitě vedle, ale když ti to nebude vadit... Kdybys ten korporál chtěl používat a pokládat na něj Tělo Páně, budu šťastná!“

„Děkuji, matko, tohoto korporálu si budu zvlášť vážit. Budu ho používat o velkých svátcích,“ řekl Heřman a políbil třesoucí se upracované ruce své maminky.

„Nesmíš se mi smát, Heřmane!“ řekla paní Marie zdrženlivě. „Víš, že se jmenuji Marie. Když teď budeš Tělo Páně pokládat na korporál ode mne, pak se budu trochu podobat Panně Marii, která pokládala plínky do jeslí. Podívej, takové hloupé myšlenky napadají staré lidi.“

„Máš pravdu, maminko!“ odpověděl zcela vážně Heřman.

„Ach, je toho tak málo, co ti mohu dát!“ naříkala matka. „Víš, nejsme bohatí. Ale paní Iburga ti přinesla něco, z čeho ti budou oči přecházet!“

„Co je nejcennější dar oproti dárku od maminky!“ říká skromně Iburga. Ale pak to již nevydrží. Třesoucíma se rukama otevře zdobenou truhličku a v ní se leskne překrásný kalich. „Ten je pro tvou primici,“ říká stará řeholnice, zatímco Heřman úžasem oněměl. „Biskup ho již posvětil, nevím, jestli se ho ještě smím dotýkat.“

Heřman vzal kalich z truhličky a prohlíží si ho na slunečním světle.

„To je můj kalich, kalich pro mne?“ kótkal Heřman a nevěřícně se díval na starou řeholnici.

„Chtěla jsem si jen zasloužit polstrované opěradlo pro své nebeské křeslo!“ žertuje Iburga, nade vše šťastná z radosti primicianta.

„Na kalichu jsou růže! Růže! To je krásné!“ raduje se mladý kněz.

„Já vím, že máš tak rád růže!“ vysvětluje Iburga. „Vyrobil ho jeden učeň od mistra Fridricha u Pantaleonu. Je z Lotrinska a jmenuje se Mikuláš. Skoro nikdy nechtěl dát kalich z ruky, dokud nebyl hotový. Dvakrát, třikrát denně chodil ke sv. Mergenu, aby ještě jednou viděl své dílo.“

„To není učňovské dílo, ale mistrovské!“ mínil rozhodně Heřman a jeho ruce se opatrně dotýkaly tří zlatých růží, které vypadaly jako živé. Tak krásně je udělal učeň Mikuláš. Pak se Heřman otočil k řeholnici a řekl: „Svůj dík nemohu teď vyjádřit, udělám to zítra při mši svaté, kdy budu držet tento kalich v ruce.“

Později přišel mistr Martin, švec, a také on přál novokněži štěstí. Protože i jeho srdce bylo tak plné, že mu nestačila slova, a tak znovu vyprávěl o kolínské křížové výpravě a o bitvě u Lisabonu.

„No jo, člověk je starý a osamělý,“ povzdychl si a pohladil svou dřevěnou nohu. „Váš syn odchází a moje Markéta je také pryč. Je ve Füssenichu u sester premonstrátek. Heřmane, nedávno napsala o takové hlouposti. Jestli prý si pamatuješ na svatého Josefa a jeho preclíky. A že ty jsi teď opravdu jako svatý Josef, který může nosit našeho Spasitele tímto světem a tomuto světu. Ta moje holka je asi trochu mimo i pod tím závojem.“

„Ale kdepak!“ smál se Heřman. „Můžete jí napsat, že jsem tomu všemu moc dobře rozuměl.“

MUČEDNÍCI ROKU 1998

V roce 1998 zahynulo násilně 39 misionářů a misionářek. Více než 200 mil. křesťanů bylo vystaveno pronásledování a 400 mil. diskriminováno z důvodů své víry v 70 různých zemích světa, řízených buďto ateistickými vládami (Čína, Vietnam, Kuba, Laos, Severní Korea), nebo islámskými fundamentalisty (Sudán, Pákistán, Egypt, Indonézie, Saudská Arábie), či hinduisty (Indie).

Fides

MUČEDNÍK O ŠTĚDRÉM DNU

57 letý kněz a farářův zástupce v Orgosolo na italském ostrově Sardinii, P. Graziano Muntoni, byl zákeřně zastřelen během cesty do sousední obce, kam osm let chodíval den co den. P. Graziano byl vysvěcen na kněze teprve ve věku 48 let a těšil se velké oblibě u věřících, především u mládeže. Biskup z Nuory Mons. Pietro Meloni přijel ihned do Orgosola, aby jménem Církve vyjádřil svou bolest nad tímto hanebným zločinem. Řekl, že zavražděný kněz patří mezi světce a mučedníky. Vyzval věřící, aby se semkli a pozvedli, aby nad lidmi temnoty a zla zvítězila láska. Politování nad touto ztrátou vyslovil i Jan Pavel II. při své promluvě k Anděl Páně.

L'Osservatore Romano

Pak se novokněz vypytaval na kamarády z dětství. Jestli Štěpán již vylovil poklad z Rýna, jestli má už ve sklepech pár pytlů zlata. To všechno švec Martin znal. Tak daleko ještě Štěpán není, ale zřídil si obchod a vede si šikovně.

„A co Petr?“ ptal se nejistě Heřman.

Švec se podrbal na hlavě a řekl:

„Z Petra se stal divoký kluk. Určitou dobu to s ním ještě šlo, ale pak ho divoká krev zavedla na špatnou cestu. Teď je s císařskými vojáky v Itálii. Nikdo o něm dlouho nic neslyšel.“

Heřman se už dál neptal, ale vzpomínal na divokého kamaráda, se kterým kdysi procházel kolínské kostely a krypty, aby hledali něco velkého a důležitého v životě.

Když Heřman večer stoupal po schodech do své podkrovní světničky, v jedné ruce světlo a v druhé kalich, od kterého se nechtěl odloučit, nahoře ho čekalo překvapení: jeho chudá světnička byla pokryta bílými růžemi. Celá místnost byla voněna krásnou vůní.

Heřman pozoroval pln radosti ty květy. Jak často dával tyto květy na oltář Panny Marie

v kostele! Nebyly růže, které teď našel, pozdravem Matky Boží svému primiciantovi?

„Přivítání naší milé Panny Marie!“ šeptaly jeho rty. Pak udělal něco zvláštního. Vzal zlatý kalich z truhličky a naplnil jej květy.

Druhý den rozprostřel Heřman květy po oltáři Panny Marie, na kterém sloužil svou první mši svatou. Když při proměňování zvedl kalich, ozářilo vycházející slunce květy na oltáři.

U jednoho sloupu klečel učeň Mikuláš a díval se zapálenými očima na kalich, který teď skrýval Krev Páně. Pod rukama novokněze, který držel kalich, viděl bělostné růže, jako by v nich stoupala k Bohu touha celého stvoření po něm.

„Všechno stvoření čeká na tvůj příchod!“ šeptají rty mladého zlatníka.

Vedle oltáře stála žena pohroužená do modlitby. Matka primicianta stála vedle první oběti, jako Matka Boží pod křížem. A také paní Marie přinášela svou obět.

Co ale zažívala duše novokněze v těchto chvílích, to nemůže popsat žádná lidská ruka.

Pokračování příště

Svědectví jedné matky

Jmenuji se Jitka, jsem vdaná, jsem matkou tří nádherných dětí: Jáchyma * 29. prosince 1990, † 12. května 1991; Tomáše * 4. března 1992, † 18. října 1995; a Marie * 26. června 1995.

Jáchym byl při porodu poškozen těžkým nedostatkem kyslíku, a tak mi Bůh položil do náruče těžce nemocné dítě. Přes noc tak vznikla zcela nová situace. Jeho zdravotní stav byl každým okamžikem jeho života více na vážkách. Moje láska k němu ve mně vyvolávala strach. Ale Jáchym mě v průběhu svého utrpení obdaroval srdečným úsmě-

vem, který mám stále před očima. Jeho život jsem musela po čtyřech a půl měsících znovu vrátit do Božích rukou. Měsíc nato zemřel můj otec po dlouhé těžké nemoci ve věku 59 let. Dům smutku ležel v temnotách. Bolest osamocení se nedá odčarovat. Kolik bolestných otázek »Proč?« nedostávalo žádnou odpověď! Ale nade vším zůstalo otevřené nebe milosti. Ve společenství s Kristem se znovu otevřely bezútesné slepé uličky a našly pokračování, které vede vzhůru. Ježíšovo zmrtvýchvstání má moc přemáhat smrt.

V **Tomáši** nám Pán daroval zdravé dítě, které nám udělalo mnoho radostí. Když vyrostl a mohl jít do školky, dostal sestřičku **Marii**. V patnáctý den života dostala první křečový záchvat. Po dvou měsících jsme obdrželi diagnózu: Lékaři nepředpokládají více než dvanáct měsíců života. Jak jsem to mohla snést? Uprostřed této bolesti vyžádal si Bůh neočekávaně z hodiny na hodinu jinou obět:

Vidíte, milé sestry, je to drahocenný Boží dar, že máme v nebi malé andílky, ale proto ještě není pro naši lidskou přirozenost lehčí, když je ztrácíme; v tom spočívá velké utrpení našeho života.

*Terezie z Lisieux
o svých čtyřech bratřičcích,
kteří velmi záhy zemřeli*

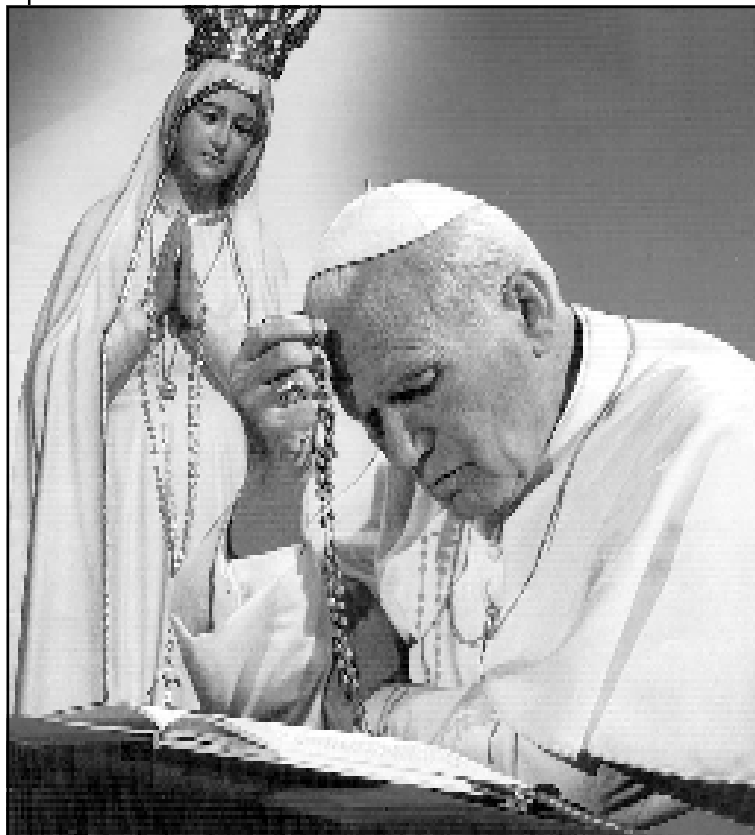

Paní Jitka se svou dcerkou Marií (uprostřed) a dvěma cizími dětmi

museli jsme mu vrátit život našeho Tomáše. Byl zatím pro nás zdrojem velké životní síly. Zbyla bezradnost, prázdnota a výčitky Bohu. »Připadám si jako Job!« Bylo pro mne velmi těžké se modlit. Ale pak se vynořila slova bible. Vstoupila do našich bolestí, do našich úzkostí, převzala naši nouzi a přednesla ji Bohu. A tak se mohl stát zázrak: *Hle, ta přehořká hořkost mi byla ku pokoji. Ty sám jsi vytrhl z jámy zániku mou duši, za sebe jsi hodil všechny moje hříchy.* (Iz 38, 17)

Uprostřed modlitby plné stesků Bůh mi podal ruku své ochrany. Skrze život mé dcery Marie s její těžkou chorobou začal Bůh ve mně nový život, který je silnější než smrt. Život, který skrze Kristovo zmrtvýchvstání vede k věčnému životu. Děkuji Bohu za Jáchyma, Tomáše i Marii. Vděčnost dělá život cenným, a tím dává hodnotu i smrti. Vděčnost odpovídá na Boží dobrotu.

*Feu et lumière,
překlad -Iš-*

Síla modlitby

J. Stovell, známý americký vědec, byl původně ateista. Spolu s jinými vědci pracoval v oblasti atomové energie. Při tom šel někdy cestami, které byly dosud neprobádané, a dospěl k odhalení, která slouží nejen vědě, ale také změnila jeho světový názor. Sám o tom vypráví:

Byl jsem cynický ateista, který věřil, že Bůh není nic jiného než lidská smyšlenka. Nechtěl jsem věřit na Boha jako na osobní bytost, která nás všechny miluje a má ve své moci. Pracoval jsem ve velkém patologickém oddělení jedné kliniky. Byl jsem pověřen úkolem měřit sílu a vlnovou délku záření, které vysílá lidský mozek. Domluvili jsme se s kolegy na zajímavém experimentu. Rozhodli jsme se prozkoumat, co se děje v lidském mozku v průběhu přechodu ze života do smrti. Zvolili jsme k tomu jed-

nu ženu, která trpěla smrtelným nádorem mozku. Byla po duševní a duchovní stránce zcela normální, ale byla nápadně vlídná a veselá. Věděli jsme, že stojí na prahu smrti, a ona to věděla také. Dověděli jsme se, že žije z víry v osobního Spasitele Ježíše Krista. Těsně před její smrtí jsme umístili v jejím pokoji velmi citlivý aparát, který měl ukázat, co se v jejím mozku odehrává v průběhu jejích posledních minut. Nad lůžko jsme umístili dodatečně malý mikrofon, abychom mohli sledovat, co říká.

VÁNOCE VE SVATÉ ZEMI

Latinský patriarcha ve Svaté zemi arcibiskup Michel Sabbah slavil liturgii v předvečer slavnosti Božího narození v chrámě sv. Kateřiny v Betlémě. Přítomen byl také Jasir Arafat se svou manželkou. Kostel sv. Kateřiny sousedí s bazilikou Božího narození. Patriarcha prosil věřící, aby se modlili za uvězněné Palestince a za irácký národ, který prochází těžkou zkouškou.

Vánoční procesí v Nazaretě přispělo k oslabení napětí mezi křesťany a muslimy. Procesí se zúčastnili i muslimští duchovní, aby tak přispěli k uvolnění napětí.

-KAI-

VATIKÁN A REPUBLIKA PALAU NAVÁZALY DIPLOMATICKÉ VZTAHY

Skupina tichomořských ostrovů, které tvoří republiku Palau, se osamostatnila v r. 1994; od konce 2. světové války byla pod správou USA. Církevně patří Palau k diecézi Caroline Islands – spolu se státy federa-

ce Mikronésie. V této diecézi žije přibližně 65 000 katolíků. Palau, skládající se z více než 200 ostrovů, má 17 000 obyvatel, z nichž je 7 000 katolíků. Mezi nimi pracují 4 kněží a 10 řádových sester.

KNA

ODSOUZENÍ ÚTOKU NA IRÁK

Biskupové USA odsoudili útok na Irák, který 16. a 17. prosince 1998 podnikla americká a britská letadla. »Takové útoky působí smrt nevinných lidí. Každá smrt nevinného člověka je tragédií, kterou není možno nikdy označovat za nevyhnutelnou.« Podle názoru biskupů letecké útoky proti Iráku neodpovídají kritériím spravedlivé války.

-pw-

HROZBA SMRTI HLADEM

Brazilští biskupové apelují na světovou veřejnost, aby pomohla milionu obyvatel, kterým hrozí smrt hladem. Děje se tak v důsledku katastrofálního su-

cha, které zničilo všechnu úrodu. Sotva tisíce osob mají možnost využít zahraniční pomoci, aby se mohly najít malé trochy rýže a fazolí jednou denně. Většina však jí jen jednou za několik dní, když se jim podaří ulovit drobného živočicha nebo najít trávu, kterou sucho ještě nezničilo. Za vodou je třeba putovat mnoho kilometrů. Situace připomíná nejtragičtější výjevy nouze známé z Afriky a z Asie.

-KAI-

HINDUISTÉ CHTĚJÍ SKONCOVAT S VLIVEM CÍRKVE NA VÝCHOVU

Nacionalistická hinduistická organizace chce vystavbou vlastních škol potlačit vliv křesťanství na výchovu. »Obáváme se, že církevní školy v Indii zneužívají misionářů k tomu, aby hinduisty obraceli ke křesťanství.« Řekl to Lokesh Pratap Singh, vůdce Světové rady hinduistů.

V každém kraji má být zřízeno celkem 700 vědeckých škol, aby mládež dostala skutečně indickou výchovu. Podle odha-

du Světové rady vedou křesťané 268 vysokých, 3614 středních a 8315 základních škol a 1185 odborných technických škol. Vedoucí křesťanského školství farář Palackapilly řekl agentuře UCA, že křesťanské školy se stejně jako všechny ostatní řídí státem předepsanými učebními plány. Proto jsou výtky hinduistů směšné.

-sks-

PROTI KŘESŤANSKÝM MISIÍM V IZRAELI

Kolem 500 osob, rabínů i obyvatel z různých izraelských měst, kteří se sešli v Beer Ševa, vydalo prohlášení, ve kterém požadují zákaz činnosti křesťanských misíí v Izraeli. Všichni misionáři mají být vypovězeni a střediska zlikvidována. Hlavní rabín Jehuda Der požaduje vypracování a schválení příslušných zákonů. »Izraelský stát musí zůstat židovský a budeme bojovat do poslední kapky krve, aby ze země byli odstraněni všichni misionáři.«

Tel Aviv, -mar-

Přesvědčující zážitek

Byli jsme přítomni v sousedním pokoji. Bylo nás pět a já jsem byl ze všech nejzatvrzelejší. S očekáváním a vnitřním napětím jsme sledovali naše přístroje. Ukazatel stál na nule a mohl se vychýlit k hodnotě +500° napravo, nebo -500° doleva. Krátké předtím jsme měřili sílu jedné rozhlasové stanice, která vyzařovala do éteru výkonem 50 Kw. Naměřili jsme hodnotu +9°. Blížila se poslední hodinka naší nemocné. Pojednou jsme uslyšeli, jak se modlí a chválí Boha. Prosil, aby odpustil všem lidem, kteří jí v životě udělali něco zlého. Pak vyjádřila svou nejhlubší víru v Boha: **Vím, že jsi jediný zdroj síly pro všechny své tvory.** Děkovala mu za všechnu sílu, s jakou mohla snášet všechny obtíže svého života, děkovala mu za vědomí, že mohla být vlast-

nictvím Ježíše Krista. Ujišťovala jej, že její láska k němu navzdory všemu utrpení neochabuje. A z jejích slov o odpuštění hříchů skrze krev Ježíše Krista vyznívala nepopsatelná blaženost. Nakonec upadla do radosti, že již brzy uvidí svého Vykupitele.

S úžasem jsme hleděli na své aparáty. Dívali jsme se jeden na druhého a nebyli jsme schopni ubránit se dojetí. Zatímco žena se ještě modlila, narazil ukazatel za hodnotou +500 na zarážku. Síla vyzařované kladné energie překročila hodnotu naší stupnice. Mozek umírající ženy, která byla ve spojení s Bohem, vyzařoval energii 55x silnější než byla energie vysílací stanice.

Abychom mohli pokračovat ve svém experimentu, připravili jsme později další pokus. Vybrali jsme si jednoho muže, který, který byl takřka duševně

chorý. Nainstalovali jsme své aparáty. Shodou okolností došlo k hádce mezi ním a sestrou a muž reagoval hroznými kletbami a rouháním proti Bohu. Ukazatel tentokrát opět narazil na zarážku, ale u hodnoty -500°. Naše měřicí přístroje nám ukázaly, co se děje v mozku člověka, který hrubě překračuje Desatero. Poznali jsme exaktně pozitivní sílu spojení s Bohem stejně jako negativní energii spojení s ďáblem. Viděli jsme, že člověk, který zachovává Boží přikázání, vyzařuje kladnou energii. Jestliže se však člověk proti Bohu vzepře, vyzařuje zápornou, satanskou energii.

Můj ateistický světový názor se začal hroutit. Že by neexistoval Bůh, který může přijímat poselství, které je k němu vysíláno s takovou silou? Bylo mi stále jasnější, jak směšná je moje nevěra. I já jsem stanul před Bo-

hem. Pokud jsem chtěl zůstat čestný, nemohl jsem se uzavřít před tímto poznáním. Tak jsem se stal šťastným učedníkem Ježíše Krista, který se od svého Spasitele učí víře. Jako bývalý ateista děkuji Bohu, že se mně nehodnému dostalo takové milosti a že mě naplnil dary Ducha svatého.

Podle zahraničních pramenů
Překlad -Iš-

Činnost bez modlitby nestojí za nic: modlitba nabývá ceny obětí...

Modlitba je základem duchovní stavby...

A v tvém rozjímání vyšlehne plamen. Proto se chodíš modlit, aby ses stal pochodní, živým ohněm, dávajícím teplo a světlo...

Josemaría Escrivá

OBRAZOBOR VE VĚZENÍ

Majitel jedné galerie v Moskvě byl odsouzen ke čtyřem letům odnětí svobody za úmyslné ničení ikon. Jak uvedl ruský tisk, byl v tomto případě uplatněn zákon proti »podněcování náboženské nenávisti«. -ts-

STÍŽNOST ZAMÍTNUTA

Sdružení pro ochranu menšin v Izraeli Adallah obvinilo ministerstvo pro náboženské otázky, že pro křesťany a muslimy jsou k dispozici jen 2 % jeho rozpočtu, i když tyto menšiny tvoří 20 % obyvatelstva. Nejvyšší soud tuto stížnost zamítl, že je »příliš všeobecná«, ale přiznal, že nespravedlnost je zřejmá. Soudci doporučili stěžovatelům, aby se obrátili přímo na parlament.

PAPEŽ SIROTKŮM

V Kigali v Rwandě bylo otevřeno »Městečko Nazaret«, útulek pro 300 sirotků vybudovaný na přání Jana Pavla II. v průběhu půl roku. Výstavbu nezastavily ani nepokoje a mučednická smrt františkána Věkoslava Curicia z Bosny, diecézního ekonoma, který dohlížel na realizaci projektu. Ve středisku bude také škola. Pracují zde v současné době čtyři sestry z místního řeholního společenství Abizeramariya. V důsledku bratrovražedných bojů zůstalo v Rwandě naživu sotva 300 000 dětí. Polovina z nich žije na ulici a živí se žebrotou nebo krádežemi. -ja-

V sobotu, dne 30. ledna se uskuteční VARHANNÍ DUCHOVNÍ KONCERT v kostele sv. Bartoloměje v Odrách. Interpretem tohoto benefičního koncertu je **ing. Bohumil Plánský**. Začátek v 19 hod. Výtěžek ze vstupného bude určen k zaplacení dluhu varhanářské firmě, která tyto nové varhany postavila!

EXERCICIE V KLÁŠTEŘE KAPUCINŮ V PRAZE NA HRADČANECH PRO R. 1999

Téma: Otec tě miluje. Co uděláš ty?

Exercitátor: P. Augustin OFMcap.

Pro příznivce sv. Františka

7. 3. (od 18.00 hod.) – 13. 3. (do 12.00 hod.)

Pro mládež od 18 let 4. 4. (od 18.00 hod.) – 8. 4. (do 12.00 hod.)

Pro mladší manžele 22. 8. (od 18.00 hod.) – 28. 8. (do 12.00 hod.)

Pozn.: V minulých číslech bylo chybně uvedeno „pro mladší manželky 22. 8.“ Správně mělo být „manžele“ Za toto nedopatření se našim čtenářům omlouváme.

Pro dospělé muže i ženy 10. 10. (od 18.00 hod.) – 16. 10. (do 12.00 hod.)

Pro dívky do 18 let 26. 12. (od 18.00 hod.) – 31. 12. (do 8.00 hod.)

Přihlášky: Exerciční dům Provincie kapucínů v ČR, Loretánské nám. 6, 118 00 Praha 1.

50 let Světové rady církví

3. – 14. prosince 1998 se konalo valné shromáždění Světové rady církví v Harare, hlavním městě Zimbabwe. Oficiálních delegátů bylo 960, ale sjelo se tu na 5 000 osob ze 112 zemí. Zastupovali 332 církví, členů rady. 35 % účastníků tvořily ženy, 15 % mládež. Plenární zasedání zahájil arménský katolikos Aram I., který toto shromáždění označil za »důležitou etapu společné ekumenické cesty«.

Tomuto shromáždění předcházelo mnoho emocí, sporů a nejistoty, zda se vůbec uskuteční. Původní termín stanovený na srpen musel být odvolán. Když byl stanoven nový termín, vznikly problémy s účastí pravoslavných církví. Pravoslavní odmítli účast na vstupní bohoslužbě, ve které figurovaly ženy jako duchovní.

Při jednání i v kuloárech docházelo k bouřlivé výměně názorů. Odrážely se v tom protichůdné názory a tendence dnešního ekumenického hnutí. Velké spory se týkaly žen jako duchovních, homosexuálů a otázek členství takových vyznání,

kteřá praktikují mnohoženství. SRC nakonec rozhodla odložit řešení na pozdější dobu s připomínkou, že polygamie je s křesťanstvím neslučitelná.

V Harare bylo přijato nových 7 církví, takže počet členů vzrostl na 339. Nový řídicí komitét má 150 členů, z toho jednu čtvrtinu tvoří pravoslavní, 22 % reformované církve, 10 % anglikáni a metodisté, 9 % luteráni, 5 % baptisté a jiné denominace. 43 % členů komitétu jsou laici, žen je 40 % a téměř 15 % tvoří mladí lidé.

13. prosince se konaly slavnosti 50. výročí. Během ceremonie byl »obnoven závazek« členů Rady usilovat o jednotu křesťanů.

Ještě před zahájením shromáždění uspořádaly feministky v Harare svůj »festival« a adresovaly shromáždění výzvu, aby se zabývalo »lidskou sexualitou v její úplné různorodosti«. Tuto manifestaci odsoudili pravoslavní účastníci a značná část protestantů z Afriky a Blízkého východu. **KA/**

IZRAEL – 14. 2. – 22. 2. – 16 990 Kč – mimořádná cenová nabídka!

Kvalitní hotel s polopenzí, bus Neoplán s klimatizací, zdravotní pojištění, duch. doprovod, průvodce, ochutnávka vína, drobný dárek. Odlet z Prahy.

NEW YORK (poznávací) – 18. 2. – 25. 2. – 19 990 Kč!

6x ubytování, letenky, taxi, autobus, víza, pojištění, průvodce, atraktivní program.

MEXICO – GUADALOUPE – Velký mexický okruh – 16. 3. – 28. 3. – 38 990 Kč Mexico-City, Guadaloupe, Popocatepetl, Teotihuacán, indiánské kultury Aztéků, Mayů – pyramidy, vodopády v džungli, Rio Grande, Tichý oceán aj.

CK AVETOUR – JIŘÍ CHVÁLEK

Fr. Kupky 445, Dobruška 518 01
tel./fax 0443/21929, 602 441670
0601 245864

Informace o **HNUTÍ PRO ŽIVOT**

naleznete na adrese: **www.prolife.cz**

Zveřejněny jsou aktuální zprávy, komentáře, pravdivé údaje o antikoncepci, potratu, výchově, o demografické situaci, dále statistiky atd. Jsme rádi, že můžeme rychle podávat informace alespoň těm čtenářům, kteří mají k Internetu přístup. Rádi bychom se dověděli, kdo se s našimi stránkami seznámil. Přijmeme i příspěvky ke zveřejnění. Ozvěte se nám. Děkujeme.

Sylva Bernardová, Jihlava

TÝDENÍK SVĚTLO NALEZNETE NA INTERNETU NA ADRESE

http://web.telecom.cz/maticem

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA A VYŠŠÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA OLOMOUC

přijímá přihlášky (děvčat a chlapců) ke studiu oboru všeobecná sestra s křesťanským zaměřením. Jedná se o čtyřleté studium s maturitou se zařazením předmětů křesťanská etika a křesťanská výchova. Z cizích jazyků se vyučuje italský a anglický jazyk.

Kritériem přijímacích zkoušek je prospěch na ZŠ (studijní průměr do 1,5 nekoná písemné zkoušky), odborný test z biologie a preferenční body za schopnosti, vědomosti a zájmy (školní i křesťanské) dokumentované v přihlášce. Škola zajišťuje ubytování i stravování.

Informace lze získat na adrese:

SZŠ a VZŠ E. Pöttinga, Pöttingova 2
772 00 Olomouc
tel./fax: 068 / 541 81 06, 570 41 11

SVATÁ HORA 99

Celostátní setkání mládeže, které se bude konat od **17. do 22. 8. 1999** na Svaté hoře u Příbrami, je jedním z konkrétních kroků v přípravě na Jubilejní rok 2000. Papež Jan Pavel II. povzbuzuje mládež, aby přijala do hloubky své duše Kristovo volání: Pojď za mnou. Na poutním místě, kde se k modlitbě scházeli již staletí naši předci, půjde především o setkání s Kristem žijícím v současné církvi. Aby dokázali mladí odpovědět na výzvy svého Spasitele, prosíme každého o modlitbu za mladé a za toto setkání.

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

NAPLNĚNÍ SABATU

59. Tento slavnostní aspekt křesťanské neděle zvláštním způsobem vyzvedává svou dimenzi naplnění starozákonní soboty. V den Páně, který Starý zákon spojuje s dílem stvoření (srov. Gen 2,1-3; Ex 20,8-11) a s exodem z Egypta (srov. Dtn 5,12-15), je křesťan vyzván hlásat nové stvoření a novou smlouvu, které se uskutečnily v Kristově velikonočním tajemství. Oslava stvoření se nijak neruší, spíše se kristocentrickým pohledem prohlubuje, tzn. viděno ve světle Božího plánu, „všechno na zemi i v nebi přivést k jednotě v Kristu“ (Ef 1,10). Svůj plný smysl si uchovává i vzpomínka na vysvobození uskutečněné exodem, která se stává vzpomínkou na univerzální vykoupení skrze smrt a zmrtvýchvstání Krista. Neděle tedy není „náhradou“ sabatu, ale spíše jeho dokonalým realizováním a v jistém smyslu jeho rozšířením a úplným vyjádřením ve vztahu k cestě dějin spásy, jejichž vrcholem je Kristus.

60. Z této perspektivy lze plně a cele znovu získat biblickou teologii „sabatů“, aniž

by tím utrpěl křesťanský charakter neděle. Ten nás vede stále nově a s nezmenšeným obdivem k onomu tajemnému začátku, kdy věčné Slovo Boží ze svobodného rozhodnutí a lásky z nicoty stvořilo svět. Dílo stvoření bylo zpečetěno požehnáním a posvěcením dne, v němž Bůh odpočíval „poté, co vykonal celé dílo stvoření“ (Gen 2,3). Tímto dnem Božího spočinutí dostává smysl dělení času a ve sledu týdnů dostává nejen chronologický rytmus, ale i takřka teologický ráz. Neboť trvalý návrat soboty zbavuje čas nebezpečí točit se jen sám v sobě, aby přijetím Boha a jeho „kairos“ – to znamená jím udělovaných milostí a časů spásy – zůstal otevřený věčným horizontům.

61. „Sabat“, Bohem požehnaný a jako svatý prohlášený sedmý den, uzavírá celé stvořitelské dílo a těsně souvisí s dílem šestého dne, kdy Bůh stvořil člověka „jako svůj obraz“ (Srov. Gen 1,26). Tato bezprostřední souvislost mezi „dnem Boha“ a „dnem člověka“ nešla církevním Otcům při jejich úvahách nad zprávou o stvoření. Ambrož k tomu říká: „Dík buď vzdán Bohu, našemu Pánu, který

stvořil dílo, v němž mohl nalézt spočinutí. Stvořil nebe, ale nečtu nic o tom, že by si tam odpočinul; stvořil hvězdy, měsíc, slunce, a ani tady nečtu, že by si při nich odpočinul. Ale čtu, že stvořil člověka a pak si odpočinul, protože v něm měl někoho, komu mohl odpustit hříchy.“ (106) Tím zůstane „den Boha“ navždycky přímo spojený s „dnem člověka“. Když Boží přikázání říká: „Pamatuj na den sobotní, že ti má být svatý!“ (Ex 20,8), pak obsah příkazu ctít den jemu zavěcený neznamená pro člověka uložení nějakého tíživého břemene, ale spíše pomoc, aby vnímal svou životně důležitou a osvobozující závislost na Tvůrci a zároveň povolání ke spolupráci na jeho díle a k přijímání jeho milosti. Když člověk ctí „klid“ Boží, plně a cele nalézá sám sebe. Tak se den Páně nejhluběji vyznačuje Božím požehnáním. (Srov. Gen 2,3) Tím je tento den, jako i zvířata a lidé (Srov. Gen 1,22.28) vybavený jistým druhem „plodnosti“. Ta je vyjádřena nejen trvalým časovým opakováním, ale zvláště v oživení a jakoby „znásobením“ času samého. Tak se v člověku vzpomínáním na živého Boha stupňuje životní radost a touha podporovat a předávat život.

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 24. 1. – 3. neděle v mezidobí (Mše svatá za jednotu křesťanů)

1. čt.: Dt 30,1–4
Jer 31,10.11–12ab.13cd+14b Odp.: srv. 10c
2. čt.: 1 Kor 1,10–13
Ev.: Mt 18,19–22

Pondělí 25. 1. – svátek Obrácení sv. Pavla

1. čt.: Sk 22,3–16 nebo Sk 9,1–22
Ž 117(116),1.2 Odp.: Mk 16,15
Ev.: Mk 16,15–18

Úterý 26. 1. – památka sv. Timoteje a Tita

1. čt.: 2 Tim 1,1–8 nebo Tit 1,1–5
Ž 96(95),1–2a.2b–3.7–8a.10 Odp.: 3
Ev.: Lk 10,1–9

Středa 27. 1. – nez. pam. sv. Anděly Mericiové

1. čt.: Žid 10,11–18
Ž 110(109),1.2.3.4 Odp.: 4bc
Ev.: Mk 4,1–20

Čtvrtek 28. 1. – památka sv. Tomáše Akvinského

1. čt.: Žid 10,19–25
Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6 Odp.: srv. 6
Ev.: Mk 4,21–25

Pátek 29. 1. – ferie

1. čt.: Žid 10,32–39
Ž 37(36),3–4.5–6.23–24.39–40 Odp.: 39a
Ev.: Mk 4,26–34

Sobota 30. 1. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Žid 11,1–2.8–19
Lk 1,69–70.71–72.73–75 Odp.: 68
Ev.: Mk 4,35–41

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	24.1.	25.1.	26.1.	27.1.	28.1.	29.1.	30.1.
Antifona	1028	1286	1722	1075	1734	1106	1666
Žalm	783	783	783	783	783	785	783

Ranní chvály:

Hymnus	1029	1286	1723	1076	1734	1107	1666
Antifony	1030	1286	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	813	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1287	1724	1079	1735	1111	1668
Antifona k Zach. kantiku	690	1287	1290	1080	1292	1111	1669
Prosby	1033	1675	1724	1080	1724	1111	1655
Záv. modlitba	690	1287	1290	1291	1292	1112	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	1034	792	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1287	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1288	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	690	1287	1069	1084	1100	1116	1131

Nešpory:

SO

Hymnus	1024	1039	1286	1727	1085	1736	1117	1132
Antifony	1025	1040	1289	1071	1086	1102	1118	1133
Žalmy	1025	1040	1678	1072	1087	1102	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1289	1730	1089	1737	1120	1135
Ant. ke kant. P. M.	689	690	1289	1291	1090	1292	1121	690
Prosby	1028	1043	1681	1731	1090	1731	1121	1135
Záv. modlitba	690	690	1287	1290	1291	1292	1122	691
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

Představujeme vám...

Josef Janšta:

NOVÍ KAMARÁDI

Tato neobvykle komponovaná knížka určená dětem školního věku obsahuje třicet dramatických příběhů z dětského světa našich dnů. Stálým průvodcem malého čtenáře je křesťanská rodina s dětmi Veronikou, Táňou, Jakubem a Honzou.

V každém příběhu se děje něco, co znají a žijí dnešní děti. Mnohdy se nedokážou zorientovat, aby vzniklé, často krizové situace správně hodnotily, zaujaly k nim náležitá stanoviska a dokázaly mravně jednat. Autor proto nechává po skončení příběhu naši křesťanskou rodinu děj vyprávění rozebrat, hledat východisko a model pro eticky hodnotné jednání.

„Noví kamarádi“ byli jako soubor scénářů vysíláni v Radiu Proglas.

Brož., A5, 208 stran, 128 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matica cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Matica cyrilometodějská s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství...

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY

JÁ JSEM S VÁMI

1. díl Katechismu ČBK pro děti od šesti do osmi let. Dětem se označuje ústřední tajemství naší víry: smrt a zmrtvýchvstání Kristovo jako vrchol zjevení Boží lásky, brány k důvěře a naději dětí, které vědí, že jsou milovány, volány jménem a nejsou nikdy opuštěné.

Brož., 190x210 mm, 192 stran, 110 Kč

POJĎTE ZA MNOU

2. díl Katechismu ČBK pro děti od osmi do deseti let. Ježíš, Mistr a Spasitel, zve děti, aby ho následovaly a vešly do společenství s ním, aby se v křesťanském společenství naučily žít a milovat jako on, aby si osvojily jeho nauku a jeho životní styl a aby ho ve víře uznaly jako Spasitele, který stále působí svým slovem, svátostmi a svědectvím života svých učedníků.

Brož., 190x210 mm, 196 stran, 110 Kč

NAKLADATELSTVÍ CESTA

P. Leo Kuchař SSS: VŽDYŽ JSEM TO JÁ

(Rozhovory s Pánem Ježíšem před svatostánkem)

Eucharistické klanění je, podobně jako slavení mše svaté, pokračováním velikonočního setkání s Ježíšem Kristem, který vstal z mrtvých, který žije a který je zde. Jde jen o to – radostně se rozběhnout k místu setkání s Pánem!

Tato knížka přináší podněty a návrhy k rozhovorům s Ježíšem, „zcela, pravdivě a podstatně“ přítomným ve svátosti oltářní.

Váz., B6, 547 stran, 135 Kč

**Upozorňujeme na prodejnu v Praze,
v níž můžete zakoupit také tituly vydané
v Matici cyrilometodějské.
Prodejna se jmenuje
PRO ECCLESIA CATHOLICA
a nachází se v Ječné ulici č. 4,
ob dva domy vedle prodejny Charity, Praha 2,
tel. 02/293689.**

**Pláceno převodem
706 035**

Novinově vylatně

Odesílatel:

Matica cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Maticy cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matica cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Maticy cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy a mravy. Nezámená to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: studia.maticem.cz; http://web.telecom.cz/maticem). Registrace: značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasní správní úřad v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TYPENÍKŮ. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENÝ, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nevěřejně přispěvky nevracíme.